

**20
14**

**ÀREA
DE BENESTAR**

MEMÒRIA ANUAL

**Consell Comarcal
de l'Alt Empordà**

PRESENTACIÓ

Us presentem un any més els principals resultats dels serveis i programes que ha gestionat l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal de l'Alt Empordà.

La lectura de la Memòria 2014 de la nostra àrea facilita una visió de conjunt de quina és l'evolució de les necessitats socials a la comarca i dels serveis i programes que presta l'administració comarcal. D'acord amb la Llei 19/2014 de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern es fan públiques, com ha estat habitual en els darrers anys, les dades des gestió del nostre equip de treball.

La situació de crisi econòmica i social que afecta el país des de fa uns anys ha generat en moltes persones i famílies de la comarca una major situació de vulnerabilitat i, per tant, una major necessitat d'atenció social. Aquesta realitat queda reflectida en l'evolució de les dades dels serveis i programes que gestiona l'Àrea de Benestar. Malgrat el fet que, en relació a l'any anterior, el nombre de persones ateses disminueixi lleugerament s'observa com els casos atesos tendeixen a una major cronificació i fragilitat.

Amb la finalitat de dimensionar aquesta realitat i conèixer millor la seva evolució, la Memòria manté una anàlisi comparada en sèrie temporal des de l'any 2004, la qual cosa ens permet accedir a una visió general de la realitat social de la comarca en els darrers 10 anys.

La nostra comarca tenia l'any 2014 una població diversa de 140.399 habitants. Un 18 % de la població era major de 65 anys i prop d'un 27,5% de la població era d'origen estranger. La taxa de risc de pobresa després de les transferències socials per al conjunt de Catalunya l'any 2014 era del 20,9%, situant-se un punt percentual per damunt en relació a l'any anterior (homes 20,2% i dones 21,6%). Malauradament, l'IDESCAT no facilita aquesta dada a nivell comarcal.

En aquest context, cal destacar com mentre que l'any 2004 la població atesa pels serveis socials bàsics de la comarca representava el 5,7% del total de població, deu anys més tard, la població atesa s'ha doblat arribant a representar el 10,25% del total.

La realitat dels impactes de la crisi econòmica en la vida quotidiana de les persones i famílies de la comarca reclama d'un major esforç de totes les administracions públiques, entitats sense ànim de lucre i empreses de l'Alt Empordà per treballar més estretament i millorar la coordinació i el treball en xarxa per garantir un millor accés de la població més vulnerable als recursos i serveis del territori i una definició de serveis més eficient.

En aquest marc de treball en xarxa destaca l'esforç dut a terme per augmentar els recursos destinats a serveis i programes per a persones especialment afectades per la situació de crisi. El programa «Salut i Crisi» de Dipsalut s'implementa per primera vegada l'any 2014 a la comarca, la qual cosa permet destinar més recursos i reforçar programes orientats a pal·liar les conseqüències de la crisi en els infants i les famílies de l'Alt Empordà.

D'altra banda, al llarg de l'any 2014, l'àrea de Benestar consolida el treball en xarxa interadministratiu i amb les entitats socials en tots aquells espais que gestiona l'administració comarcal. Es consolida la Taula d'Inclusió de l'Alt Empordà com a espai de concertació i treball en xarxa amb el conjunt d'agents del territori.

Pel que fa a serveis específics a la comarca, destaca el desplegament del Servei d'integració en famílies extenses (SIFE), un dels eixos del desplegament de la Llei 14/2010 dels drets i les oportunitats a la infància i adolescència. Aquest servei, que dona suport i atenció emocional i educativa als infants i les famílies acollidores, permet donar un millor servei i reforçar l'actuació de l'Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència de les comarques de l'Alt i del Baix Empordà.

Les dades que presenta aquesta Memòria reflecteixen també el treball de qualitat, proper i humà que ha dut a terme un equip qualificat de 65 persones que treballen a l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal i els professionals d'una xarxa d'entitats i agents dels tercer sector que col·laboren en la gestió de serveis i programes comarcals. L'esforç, dedicació i alt nivell professional de les persones que diàriament fan suport i acompanyament a la població més vulnerable facilita, malgrat la situació complexa, l'alt nivell de cohesió social que viu la comarca. A tots i a totes elles cal que els fem un reconeixement especial.

Com altres anys la Memòria presenta la informació en 9 capítols ordenats per serveis i un darrer capítol resumeix les dades més rellevants de l'activitat al llarg de l'any 2014. Hem fet un esforç per presentar les dades de forma sintètica i amb la voluntat de compartir la nostra activitat que es desenvolupa en una realitat social que compartim amb tots els agents públics i privats i amb la ciutadania.

Rosa Guixé i Valls
Directora Tècnica

L'ÀREA DE BENESTAR

L'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de l'Alt Empordà està formada pel conjunt de serveis, recursos i equipaments creats per garantir les necessitats bàsiques de la ciutadania, centrant l'atenció en el manteniment de llur autonomia personal i promovent el desenvolupament de les seves capacitats.

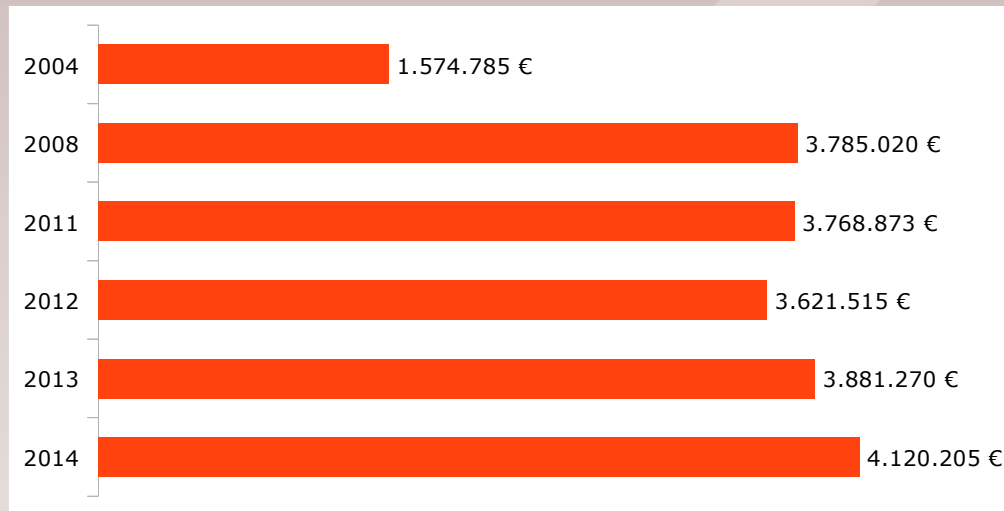
Els i les professionals que treballen a l'Àrea de Benestar gestionen el conjunt de serveis i recursos definits a la cartera de serveis de la comarca, amb els objectius d'afavorir la promoció i la inclusió social de les persones i col·lectius a la societat, posar a l'abast de les persones els recursos per millorar la seva qualitat de vida, reduir les desigualtats i augmentar la seva autonomia, valorar i ajudar-los a resoldre les seves possibles dificultats socials, i prevenir i intervenir sobre les causes que condueixen a situacions de risc i exclusió social.

L'Àrea de Benestar ofereix serveis a tots els ciutadans i ciutadanes de la comarca de l'Alt Empordà, tret dels del municipi de Figueres que compten amb serveis propis i són atesos pel seu ajuntament.

L'any 2014 l'Àrea de Benestar ha gestionat un pressupost total de 4.120.205 € (25% del pressupost total del Consell Comarcal), xifra que inclou les aportacions del Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya, del programa «Salut i Crisi» de Dipsalut (Diputació de Girona) i les aportacions dels ajuntaments de la comarca.

La Llei 12/2007 de Serveis socials va significar un punt d'inflexió pel que fa al volum de recursos destinats a les polítiques socials a Catalunya, que tal i com mostren les dades d'evolució del pressupost de l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal, van créixer significativament. Cal destacar que el 6% d'increment del pressupost respecte l'any 2013 és degut a l'augment de la dotació pressupostària del programa de prestacions econòmiques d'urgència social, a la posada en funcionament a la comarca del Servei d'Intervenció amb Famílies Extenses (SIFE) i a la continuïtat del projecte "Tots amb salut", executat al conjunt de la comarca a través del finançament de la convocatòria "Salut i Crisi" de Dipsalut.

Gràfic 1: Evolució del pressupost de l'Àrea de serveis socials del Consell Comarcal (1)

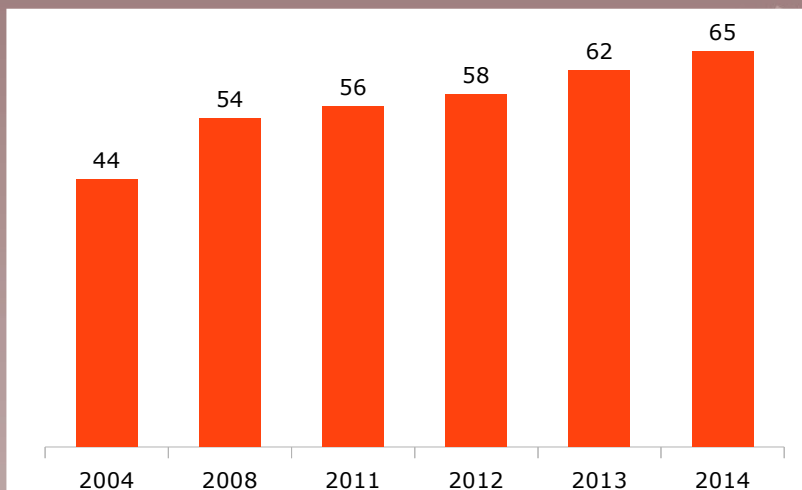

Font: Àrea de Benestar social del Consell Comarcal(2014)

(1) L'Àrea de serveis socials inclou els Ajuntaments de Roses i L'Escala

Pel que fa als i les professionals que treballen a l'Àrea de Benestar l'any 2014, 65 persones formen part de l'equip, un 5% d'increment en relació l'any passat. Del total del personal de l'Àrea un 88% són dones, el que reflecteix una realitat altament feminitzada dels professionals que treballen en aquests serveis a la comarca.

Gràfic 2: Evolució del nombre de treballadors/es de l'Àrea de Benestar (1)

Font: Àrea de Benestar social del Consell Comarcal (2014)

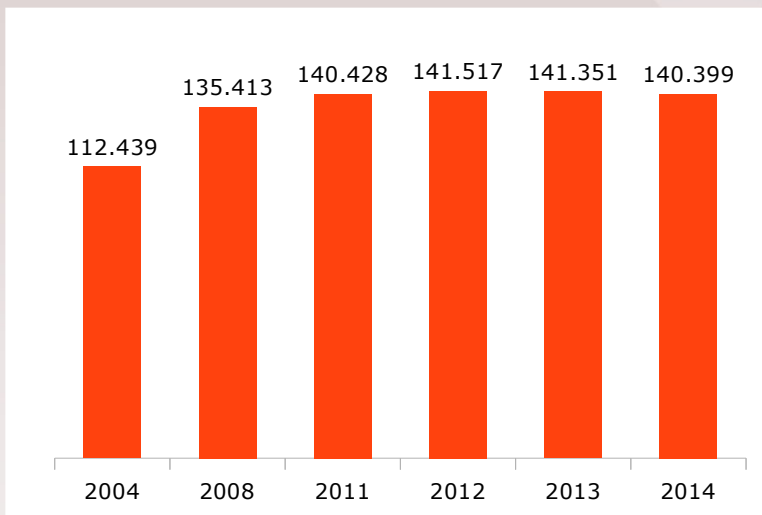
(1) Les dades inclouen també els professionals dels serveis socials bàsics dels Ajuntaments de Roses i L'Escala.

Durant l'any 2014 l'Àrea de Benestar social ha continuat aprofundint en la transformació d'alguns aspectes organitzatius interns amb l'objectiu d'avançar cap a la millora de la qualitat i eficiència dels serveis i de la seva gestió així com en el rendiment de comptes i resultats. En aquest context, en el marc de Pla de Qualitat de l'Àrea de Benestar social s'ha constituït Comitè d'ètica aplicada de l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal. Aquest Comitè, que reuneix un grup de professionals de l'àrea, té com a finalitat reflexionar sobre l'ètica aplicada a la intervenció social. L'any 2014 s'han finalitzat les sessions de formació de les persones participants, s'ha redactat i aprovat el Reglament de Funcionament Intern del Comitè, i s'han abordat els dos primers dilemes ètics que han girat entorn la immigració i el retorn al país d'origen, i la capacitat parental i la discapacitat intel·lectual.

LA COMARCA DE L'ALT EMPORDÀ L'ANY 2014

L'any 2014 la comarca de l'Alt Empordà tenia registrats 140.399 habitants dels quals el 50,2% eren homes i el 49,8% dones. La població total de l'Alt Empordà ha crescut notablement en els darrers anys. S'ha enregistrat un creixement del 24,7% en el període 2004-2014, molt per damunt del creixement de la població al conjunt de Catalunya en els mateixos anys que ha estat del 10,3%. Aquest creixement de la població, però, sembla que s'estanca en els darrers anys coincidint amb la crisi econòmica i l'etapa en què el procés migratori s'alenteix. Fet que s'observa en la variació de la població en els període (2010-2013) que ha estat del 0,3%.

Gràfic 3: Evolució de la població Alt Empordà (2004-2013)

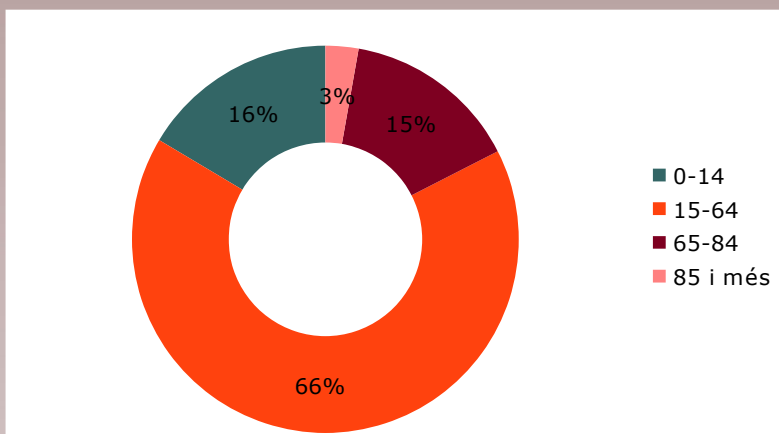
Font: Idescat

Un 27,5% de la població de l'Alt Empordà és d'origen estranger l'any 2014 tot i que hi ha municipis en què aquest percentatge supera el 30% de la població com és el cas de Castelló d'Empúries (46,48%), Sant Pere Pescador (39,24%), L'Escala (35,32%), la Jonquera (33,75%), Roses (33,13%), Palau-saverdera (31,36%), Cadaqués (30,64%) i Pau (30,51%). De les persones d'origen estranger residents a la comarca el 37% provenen de països europeus; el 35% d'Àfrica; el 19% del continent americà.

Per grups d'edat, la població de la comarca l'any 2014 estava distribuïda de la manera següent: 16% de la població era menor de 15 anys; 66% de la població tenia entre 15-64 anys i un 18% de la població tenia més de 65 anys. Del total de població en aquesta franja d'edat més gran, el 84% de la població de la comarca tenia entre 65-84 anys i el 16% de la població era major de 85 anys. Cal tenir en compte, però, que hi ha molts municipis de la comarca on els majors de 65 anys representen més del 25% del total de la seva població com és el cas de Portbou (32%), Mollet de Peralada (31%) o Rabós (28%), entre d'altres.

Gràfic 4: Distribució de la població Alt Empordà per grups d'edat 2014 (%)

Font: Idescat

Les taxes d'envelliment, de sobreenvelliment i de dependència l'any 2014 a la comarca continuen enregistrant valors propers a les mitjanes catalanes.

Taula 1: Evolució taxa envelliment: taxa de sobreenvelliment i taxa de dependència Alt Empordà (2004-2014) (1)

	2004	2008	2012	2013	2014	2014 CAT
Taxa envelliment	17,5	16,2	16,8	17,1	17,4	17,8
Taxa sobre envelliment	2,1	2,1	2,5	2,5	2,6	2,7
Taxa dependència	44,6	44,8	48,4	46,4	51,2	50,5

Font: Idescat

La crisi econòmica i la recessió continuen tenint conseqüències en la població més vulnerable i en risc d'exclusió social a la comarca. La taxa de risc de pobresa després de les transferències social per al conjunt de Catalunya l'any 2014 era del 19,8% situant-se en un nivell molt semblant a la de l'any anterior (20,7% en els homes i 18,8% en les dones)².

El mercat de treball continua mostrant signes de fragilitat a la comarca. La temporalitat, l'estacionalitat i

1 Càlcul de les taxes:

$$\text{Taxa Envelliment} = \frac{\text{Població} > 64}{\text{Població total}} \times 100$$

$$\text{Taxa sobre envelliment} = \frac{\text{Població} > 85}{\text{Població total}} \times 100$$

$$\text{Taxa dependència} = \frac{\text{Població} < 15 + \text{Població} > 64}{\text{Població 15-64}} \times 100$$

2 Font: Idescat 2015. Taxa de risc de pobresa després de transferències socials l'any 2013

l'ocupació autònoma generen situacions de desprotecció social en la població. La taula següent mostra les dades del mercat de treball de la comarca que corresponen a l'any 2014. Pel que fa a la taxa d'atur les variacions respecte a l'any anterior són poc perceptibles i es mantenen nivells d'atur similars per al conjunt de la comarca i disminueix lleugerament la taxa d'atur entre els homes i les dones per igual. Les taxes d'atur per al conjunt de Catalunya i Espanya són inferiors a les enregistrades l'any anterior.

Pel que fa a la distribució de l'atur per grups d'edat s'observa com aquest afecta en proporció similar a tots els grups d'edat a partir dels 20 anys. Per sectors, els Serveis i la Construcció concentren el 80% de l'atur de la comarca. D'altra banda, l'atur afecta en major proporció a les persones amb estudis primaris o secundaris que a les persones amb estudis tècnics o superiors.

Pel que fa a les dades de contractació enregistrades a la comarca l'any 2014, cal destacar com la variació interanual de la contractació temporal ha estat del 12,6%, comportament similar al que s'observa en la contractació total enregistrada que també experimenta una variació interanual positiva del 12,2%.

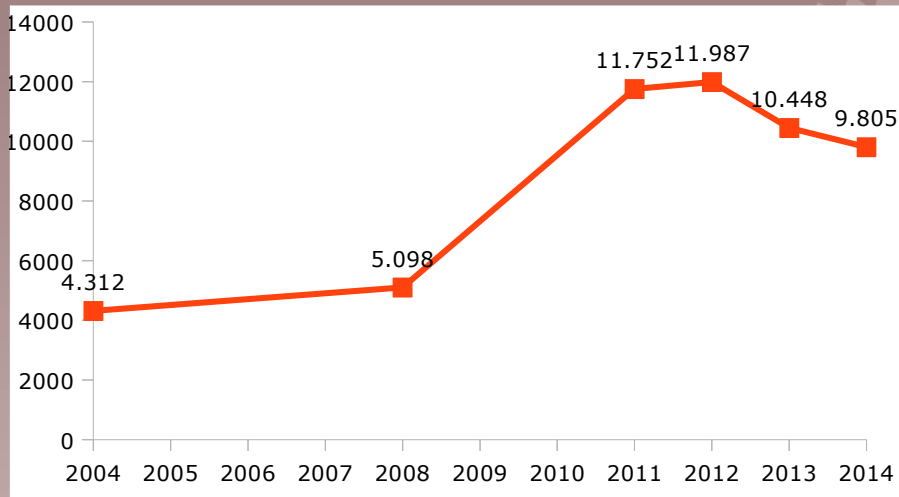
Taula 2: Dades mercat de treball Alt Empordà 2014

Taxa atur registrat (Desembre 2014)	14,0% (Homes 14,0% / Dones 14,1%) (2013: 15,11%) 19,9% Catalunya (Homes 20,2% / Dones 19,6%) (2013: 23,1%) 23,7% Espanya (Homes 22,8% / Dones 24,7%) (2012: 25,7%)
Distribució de l'atur per grups d'edat (Desembre 2014)	> 20 1,5% 20-34 26,0% 35-44 27,9% 45-54 25,5% 55-64 19,1%
Distribució de l'atur per sectors (Desembre 2014)	6,0% Agricultura 6,5% Indústria 13,2% Construcció 66,6% Serveis 7,7% Altre ocup.
Distribució de l'atur per nivell formatiu (Desembre 2014)	5,1% Sense estudis 15,5% Estudis primaris incomplets 14,6% Estudis primaris complets 5,4% Programes FP (estudis secund.) 52,5% Educació General (estudis secund.) 2,8% Tècnics – professionals superiors 1,4% Universitari (primer cicle) 2,6% Universitari (segon i tercer cicle) 0,1% Altres
Autònoms per sectors (Desembre 2014)	16,7% Construcció 69,4% Serveis 7,2% Agricultura 6,7% Indústria
Contractació temporal (Desembre 2014)	12,6% variació interanual (2013: 23,6 %)
Contractació total (Desembre 2014)	12,2% variació interanual -Homes 2,5% - Dones 23,3%. (2013: 21,7

Font: Xifra, Idescat i Observatori del Treball (Departament d'Empresa i Ocupació)

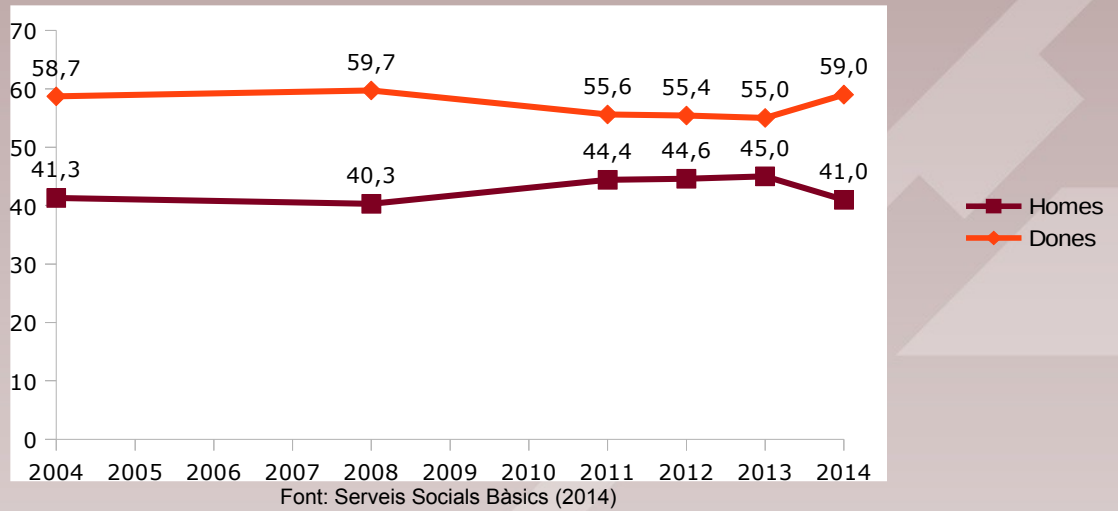

Gràfic 5: Evolució de la població atesa (2004-2014)

Font: Serveis Socials Bàsics (2014)

Gràfic 6: Evolució de la població atesa segons sexe (%) (2004-2014)

Font: Serveis Socials Bàsics (2014)

Aquest creixement de la població atesa pels serveis socials bàsics és paral·lel al que s'enregistra en l'evolució dels principals indicadors de l'atenció social bàsica. Destaca el creixement que s'enregistra per al període 2004-2012 del conjunt d'indicadors, degut principalment a l'increment del nombre d'atencions totals dutes a terme des de serveis socials. En aquest sentit, l'any 2014 s'ha enregistrat una evolució desigual del conjunt d'indicadors (total expedients treballats, total entrevistes i atencions prioritàries). En relació al nombre d'expedients, l'any 2014 es varen treballar 4232 casos, un 20% menys que l'any anterior. Per contra el nombre d'entrevistes registrades ha augmentat respecte l'any anterior.

Taula 3: Síntesi d'indicadors d'activitat dels Serveis Socials Bàsics (2004-2014)

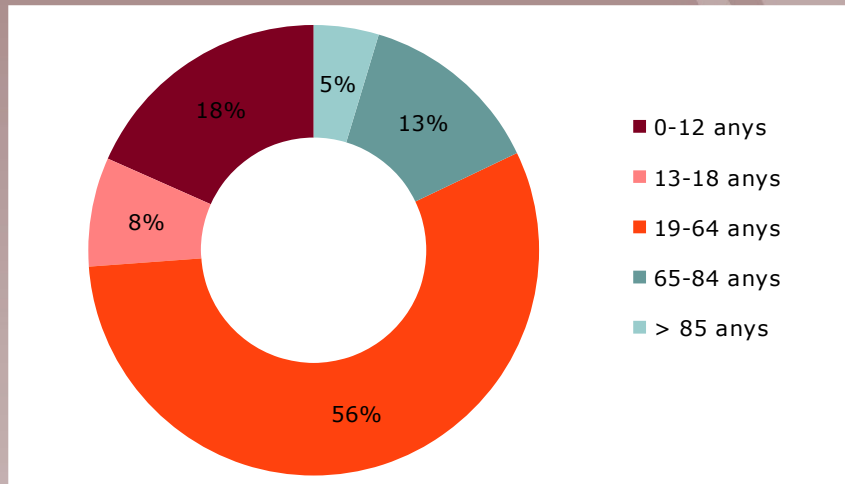
	2004	2008	2011	2012	2013	2014
Persones ateses	4312	5098	11752	11987	10448	9805
% Homes atesos	41,3%	40,3%	44,4%	44,6%	45,0%	41,0%
% Dones ateses	58,7%	59,7%	55,6%	55,4%	55,0%	59,0%
% Població atesa / població total	5,7%	5,5%	12,4%	12,4%	10,8%	10,2%
Total expedients	2945	4150	5617	6623	5266	4232
Total entrevistes	8020	10888	15835	17642	14691	15595
Primeres entrevistes	1645	2291	2712	2057	2050	2508
% Entrevistes a domicili	13,8%	16,7%	13,1%	16,2%	17,7%	12,6%
Atenció prioritària				615(1)	331	281

Font: Serveis Socials Bàsics (2014)

(1) Primer any que es recull aquesta dada. L'atenció prioritària és l'atenció d'urgència a una persona sense cita prèvia.

La distribució de la població atesa per grups d'edat no ha variat significativament en els darrers anys. Un 56% de la població atesa té entre 19 i 64 anys i la població més gran de 65 anys atesa representa gairebé una cinquena part del total.

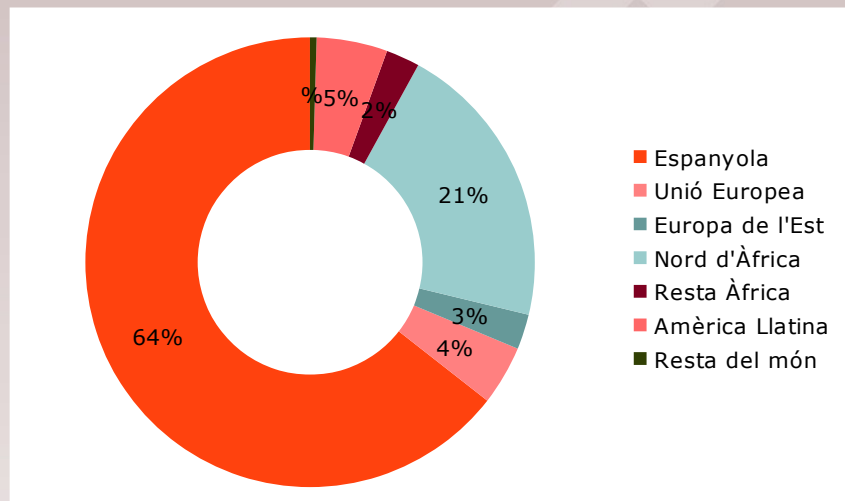
Gràfic 7: Població atesa per grups d'edat 2014 (%)

Font: Serveis Socials Bàsics (2014)

Pel que fa a la nacionalitat de la població atesa, cal indicar que la proporció de persones de nacionalitat espanyola i d'origen estranger és molt similar a la realitat demogràfica de la comarca. Respecte l'any anterior, pràcticament no ha variat la distribució de persones ateses pels serveis socials bàsics segons el seu origen geogràfic.

Gràfic 8: Població atesa per origen geogràfic (2014) (%)

Font: Serveis Socials Bàsics (2014)

Pel que fa a les principals problemàtiques ateses pels serveis socials bàsics l'any 2014 és rellevant destacar com el 30,6% han estat de caràcter econòmic; el 17,9% estaven vinculades amb l'àmbit laboral; el 15,2% amb mancances socials i un 15,1% estaven relacionades amb problemàtiques de la salut. Respecte l'any anterior no s'observa un canvi significatiu pel que fa a la distribució de la tipologia de les principals problemàtiques ateses.

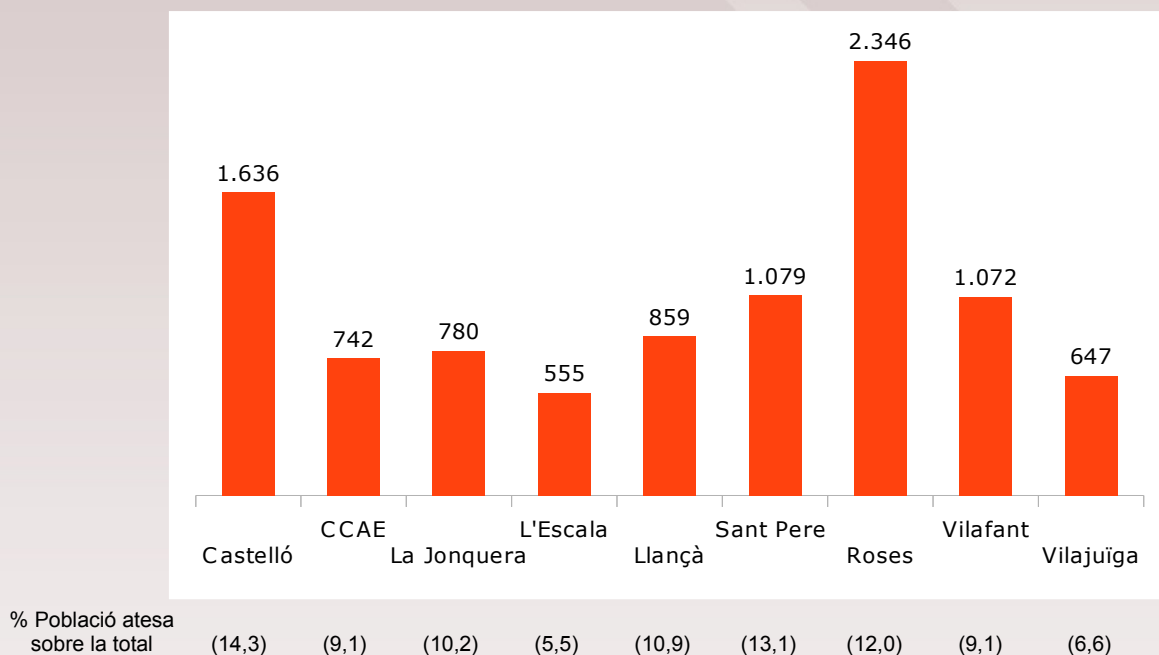
Taula 4: Evolució de les problemàtiques ateses pels Serveis Socials Bàsics (%)

	2012	2013	2014
Econòmiques Ingressos insuficients; sense ingressos; deutes; administració deficient; altres	26,5	28,5	30,6
Laborals Prestació d'atur; atur amb subsidi; treball esporàdic; temporers; treball submergit; activitats marginals; cerca primera feina; inadaptació laboral; manca de formació; altres	16,4	17,2	17,9
Mancances socials Mendicitat; indigència; rebuig social; transeünts; dificultat relacions familiars/socials; dificultats d'integració social; aïllament físic; indicis de trastorns mentals; victimització; conductes asocials o delictives; manca d'autonomia personal	15,1	13,2	15,2
Salut Malaltia física transitòria; malaltia mental transitòria; malaltia física crònica; malaltia mental crònica; malaltia greu; malaltia d'alt risc; malaltia d'Alzheimer i altres demències; alcoholisme; consum de drogues; ludopatia; altres	17,6	16,2	15,1
Habitatge Manca d'habitatge; manca serveis i subministraments; habitatge deficient; amuntegaments; barraquisme; desnonaments	5,2	5,6	6,5
Discapacitats Discapacitat física; discapacitat amb mobilitat reduïda; discapacitat amb necessitat de 3a persona; discapacitat psíquica; discapacitat sensorial i altres	10,0	6,9	5,0
Maltractaments Violència de gènere, maltractament als fills, maltractament a la gent gran	3,5	6,8	4,5
Aprenentatge Analfabetisme; escolaritat obligatòria inacabada; dificultats d'aprenentatge escolar; absentisme escolar; inadaptació escola; altres	3,6	4,0	4,1
Altres	2,1	1,6	1,1

Font: Serveis Socials Bàsics (2014)

Finalment, en el gràfic següent es mostra la població atesa l'any 2014 en cada SBAS de la comarca i es facilita la dada del percentatge de població que representa en cada territori.

Gràfic 9: Població atesa per SBAS (2014)

Font: Serveis Socials Bàsics (2014)

Els serveis socials bàsics compten amb un sistema de recollida de queixes que té com a objectiu millorar la qualitat del servei i l'atenció a la ciutadania. Aquest sistema garanteix una atenció específica i ràpida a les demandes efectuades a través d'un sistema de registre propi de les queixes i del procés de resposta de la demanda. L'any 2014 es varen atendre 12 queixes.

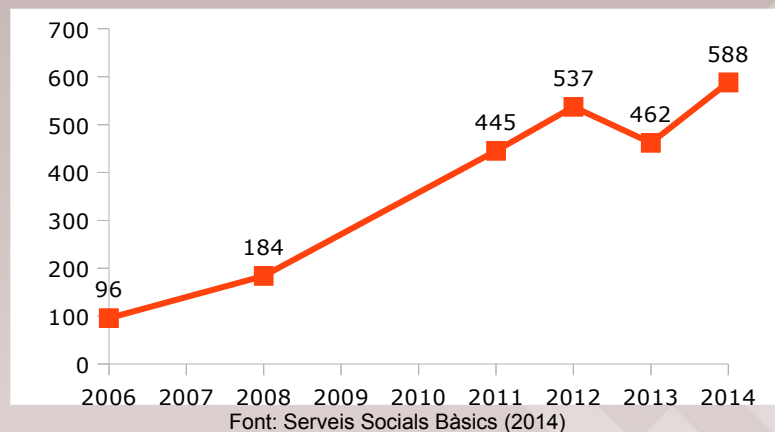
Renda Mínima d'inserció

La Renda Mínima d'Inserció és una prestació per als ciutadans i ciutadanes de Catalunya amb greus dificultats econòmiques i socials que reuneixen els requisits establerts per la Llei 10/1997 i la Llei 7/2011, de mesures fiscals i financeres.

Des de l'estiu de l'any 2011 la RMI ha sofert múltiples modificacions que han generat una incertesa en els tècnics i ha provocat que els expedients de les famílies quedin durant mesos en situació de pendent sense ser efectiva la prestació.

El gràfic següent mostra l'evolució dels expedients treballats des de l'any 2006 pels serveis socials bàsics de la comarca. Des d'aleshores ha crescut notablement el nombre de casos treballats. Respecte l'any anterior s'ha registrat un augment significatiu del nombre d'expedients treballats, segurament provocat per un augment de la dotació pressupostaria d'aquest programa per part de la Generalitat, que s'ha situat al nivell de l'any 2012. L'any 2014 el programa de RMI tenia 1946 persones beneficiàries a la comarca, de les quals un 51% dels eren persones adultes, mentre que el 49% restant eren menors d'edat.

Gràfic 10: Evolució expedients RMI (2006-2014)

Programa de prestacions econòmiques per urgències socials

El programa de prestacions econòmiques no periòdiques per urgències socials sorgeix per donar resposta a les persones amb carència de recursos econòmics que han d'afrontar necessitats bàsiques i quotidianes de caràcter puntual i urgents (manutenció i alimentació, allotjament, pagament de subministres).

En el període considerat s'observa una evolució creixent del nombre d'ajuts d'urgència concedits des de l'any 2008, així com del nombre de persones que se'n beneficien. L'any 2014 el nombre de beneficiaris ha augmentat molt significativament respecte l'any anterior, doblant el nombre d'ajuts d'urgència en relació a l'any 2013. Aquest creixement s'explica per l'increment del pressupost destinat al programa com a conseqüència del suport rebut en el marc de la convocatòria "Salut i Crisi" de DipSalut (Diputació de Girona) i per part dels Ajuntaments de la comarca. Tanmateix, cal observar que malgrat l'increment global del pressupost del programa i del nombre d'ajuts i beneficiaris no s'ha correspost alhora amb un augment del cost mitjà de l'ajut, que tal i com mostren les dades any rere any ha anat disminuint.

Gràfic 11: Evolució del nombre d'ajuts d'urgència (2004-2014)

Font: Serveis Socials Bàsics (2014)

Taula 5: Síntesi d'indicadors bàsics Ajuts d'urgència (2004-2014)

	2004	2008	2011	2012	2013	2014
Nombre d'ajuts	41	112	823	994	1065	2268
Despesa total	4.274,0€	27.309,00€	162.116,40€	155.071,08€	192.968,06€	281.797,41€
Beneficiaris homes	-	-	541	670	1152	1756
Beneficiaries dones	-	-	521	782	1294	2048
Total beneficiaris	-	-	1062	1452	2446	3804
Ajut mitjà	-	-	197€	156€	181€	124€
Ajut mitjà beneficiari/a	-	-	152€	106€	79€	74€

Font: Serveis Socials Bàsics (2014)

Servei d'Habitatge Social

El Servei d'Habitatge Social és un servei de residència temporal per a persones adultes en situació d'exclusió social i famílies monomarentals i monoparentals amb fills/es a càrrec que no disposen de xarxa familiar o de suport de proximitat. Des de l'any 2008, el servei disposa de 3 habitatges amb 10 places. Per tal de millorar la mesura sobre el treball amb les persones usuàries del recurs s'ha introduït en càlcul d'un nou indicador que mesura el temps mitjà d'estada en un establiment de residència temporal. Per a l'any 2014 l'estada mitjana en el recurs ha estat de 152 dies. En relació a l'any anterior, enguany ha augmentat tant el nombre de persones usuàries com el percentatge d'ocupació de l'establiment, que s'ha situat al 100%. La baixada del cost mitjà de l'estada s'explica també per l'augment d'aquests dos indicadors.

Taula 6: Evolució Servei d'habitatge social (2011-2014)

	2011	2012	2013	2014
Nombre d'habitatges	3	3	3	3
Places disponibles	10	10	10	10
% ocupació habitatges/any	92,00%	85,4%	61,0%	100,0%
Nombre d'usuaris homes	6	7	11	8
Nombre d'usuaris dones	6	7	9	9
Nombre d'usuaris menors	7	6	4	7
Cost mitjà per estada diària	8,95€	9,62 €	13,46 €	8,30 €
Temps mitjà de l'estada(1)	-	-	83 dies	152 dies

Font: Serveis Socials Bàsics (2014)

(1) Càlcul fet només en base a la població major d'edat

Centre de Distribució d'Aliments (CDA)

En aquest moment econòmic crític la garantia de l'alimentació familiar i infantil ha esdevingut una prioritat per a les administracions públiques. Els serveis socials bàsics, per tal de cobrir aquestes necessitats en el territori, treballen conjuntament amb les entitats del tercer sector.

A la nostra comarca, tenim establerta la col·laboració amb les diferents Càritas Parroquials que hi ha a l'Alt Empordà per tal d'arribar a totes les poblacions.

En els municipis en què no hi ha una entitat que es faci càrrec d'atendre aquestes demandes, el Consell Comarcal de l'Alt Empordà s'ha acollit al programa CDA-Figueres que aglutina a Càritas Diocesana de Girona Càritas Figueres, Creu Roja, Ajuntament de Figueres i Consell Comarcal de l'Alt Empordà.

El CDA-Figueres està gestionat per Càritas Figueres i el nombre de famílies derivades pels serveis socials bàsics de l'àrea de Benestar al llarg de l'any 2014 ha estat de 488. Aquesta dada representa un total de 1506 persones ateses, de les quals un 18% han estat menors de 8 anys. En els municipis amb un programa propi de distribució d'aliments s'han atès 1285 famílies, que representen un total de 3709 persones.

El recurs del CDA és un dels recursos més utilitzats pels serveis socials bàsics tal i com mostra que un 53% de les persones ateses l'any 2014 pels serveis socials va accedir en algun moment als recurs del banc d'aliments.

Taula 7: Evolució de les persones ateses pels CDA de la comarca (2012-2014) (1)

SBAS	Forma de repartiment	2012	2013	2014
Municipi Llançà	Associació de dones i voluntariat de Llançà	640	235	197
Municipi Portbou	Banc aliments-Ajuntament	33	33	35
SBAS Castelló d'Empúries	Caritàs Castelló-Banc aliments	1218	697	1276
Municipi Cadaqués	Banc aliments-Ajuntament	50	23	52
SBAS Roses	Caritàs-Banc aliments-Ajuntament	857	603	1371
SBAS L'Escala	Caritàs-Banc aliments-Ajuntament	507	387	498
Municipi La Jonquera	Creu Roja-Banc aliments	138	268	280
Resta municipi SBAS Llançà	CDA Figueres	1261	1515	1506
Resta municipi SBAS La Jonquera	CDA Figueres			
SBAS Sant Pere Pescador	CDA Figueres			
SBAS Vilafant	CDA Figueres			
SBAS Vilajuïga	CDA Figueres			
SBAS CCAE	CDA Figueres			
TOTAL				

Font: Serveis Socials Bàsics (2014)

(1) Les dades dels anys 2013 i 2014 corresponen en tots els casos a persones ateses, mentre que l'any de 2012 en alguns casos es varen comptabilitzar cistelles d'aliments repartides

Projecte "Tots amb Salut"

El projecte "Tots amb Salut", que s'emmarca en el programa «Salut i Crisi» promogut per Dipsalut, té com a objectiu reforçar les actuacions de xoc per a infants i famílies ateses pels serveis socials d'atenció primària de la comarca de l'Alt Empordà, amb la finalitat de facilitar recursos i dispositius especialment pensats per a promoure la salut de la població més vulnerable i afectada per la crisi.

Aquest projecte ha permès reforçar i dotar de nous recursos econòmics 5 programes específics d'àmbit comarcal, que es presten de forma coordinada entre les administracions públiques, el Consell Comarcal i la Diputació de Girona, i les entitats socials presents a la comarca (ONL's), que tenen com a finalitat reparar situacions de desavantatge que afecten la salut de les famílies en risc en diferents

àmbits d'inclusió social.

La taula següent mostra els 5 programes desplegats l'any 2014 i les línies d'acció específiques desenvolupades al territori.

Taula 8: Síntesi d'accions i indicadors bàsics del projecte «Tots amb Salut»

Programa Nutrició i Salut	Targeta producte fresc (Creu Roja)
	Compra de productes higiènics per famílies i nadons
	Compra de productes bàsics alimentació
	Ajuts urgència social per famílies vulnerables
Programa a l'Escola amb Salut	Beques de transport escolar
	Beques de menjador
	Servei Intervenció educativa (Càritas Diocesana de Girona)
	Programa Fes + (Càritas Diocesana de Girona)
Programa Habitatge Digne	Brigada d'emergència (ONG Tallers)
	Ajuts per garantir subministraments bàsics
	Ajuts d'urgència destinats a subministraments bàsics
	Intermediació en habitatge per famílies en situació de risc (Fundació Ser.Gi)
	Servei Habitatge Social (ONG Tallers)
Programa Benestar emocional i acompanyament a la vida quotidiana	Atenció psicològica per a infants, adolescents i famílies
	Tallers de suport al benestar emocional
Programa "Foment de l'autonomia i les capacitats individuals"	Tallers «Estratègies per l'estalvi» (Càrites Diocesana Girona)
	Tallers de suport a l'economia familiar i a l'eficiència energètica (ONG Tallers)

Font: Serveis Socials Bàsics 2014

L'ATENCIÓ A LA INFÀNCIA, FAMÍLIA I ADOLESCÈNCIA

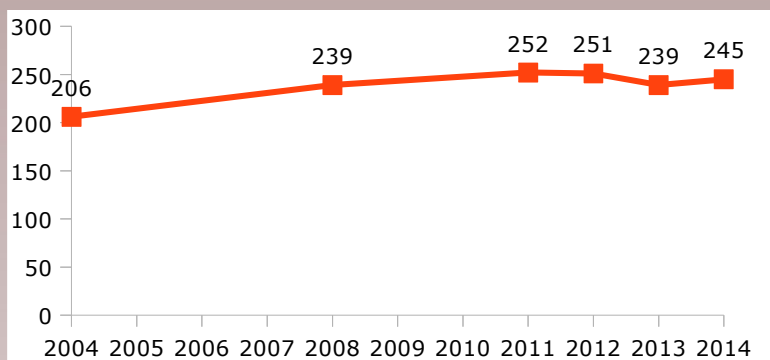
Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA)

L'EAIA és un equip de professionals de diferents disciplines que vetlla pel benestar i el desenvolupament adequat dels infants i adolescents de la comarca de l'Alt Empordà, segons el que estableix la legislació vigent.

El seu objectiu és la protecció dels menors que es troben en un ambient familiar i/o social que dificulta el seu desenvolupament personal, familiar i social. Les seves funcions són l'estudi i valoració dels infants en risc greu o en situació de desemparament, així com el seguiment i el tractament de les seves famílies.

L'any 2014, l'EAIA ha atès un total de 245 menors més les seves famílies.

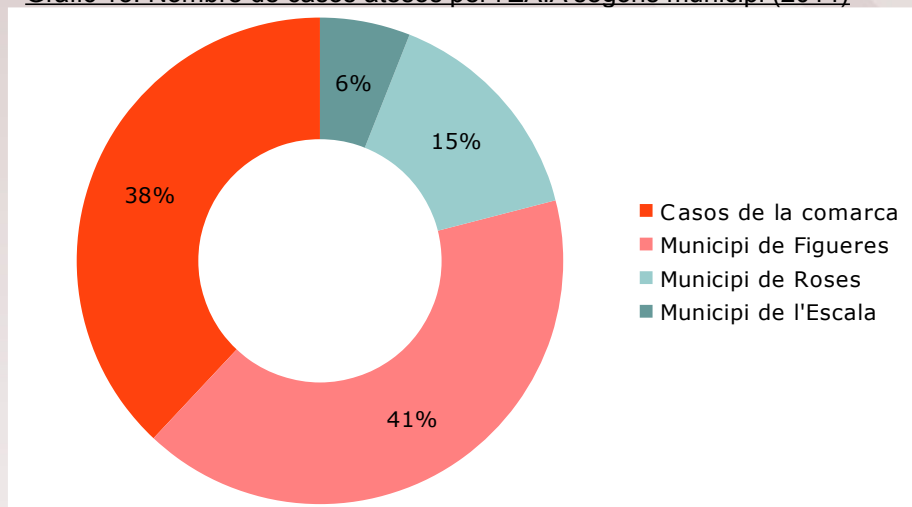
Gràfic 12: Evolució del nombre de casos atesos per l'EAIA (2004-2013)

Font: EAIA Alt Empordà (2014)

Pel que fa a la distribució de casos en el territori, s'observa com ha augmentat en el darrer any els casos treballats al municipi de Figueres, que ha passat de 83 a 101, mentre que la mitjana de casos ha disminuït globalment a la comarca. En el conjunt de la comarca, els municipis en què s'han treballat un major nombre de casos l'any 2014 han estat Castelló d'Empúries (27), La Jonquera (17), Vilafant (12) i Llançà (11).

Gràfic 13: Nombre de casos atesos per l'EAIA segons municipi (2014)

Font: EAIA Alt Empordà (2014)

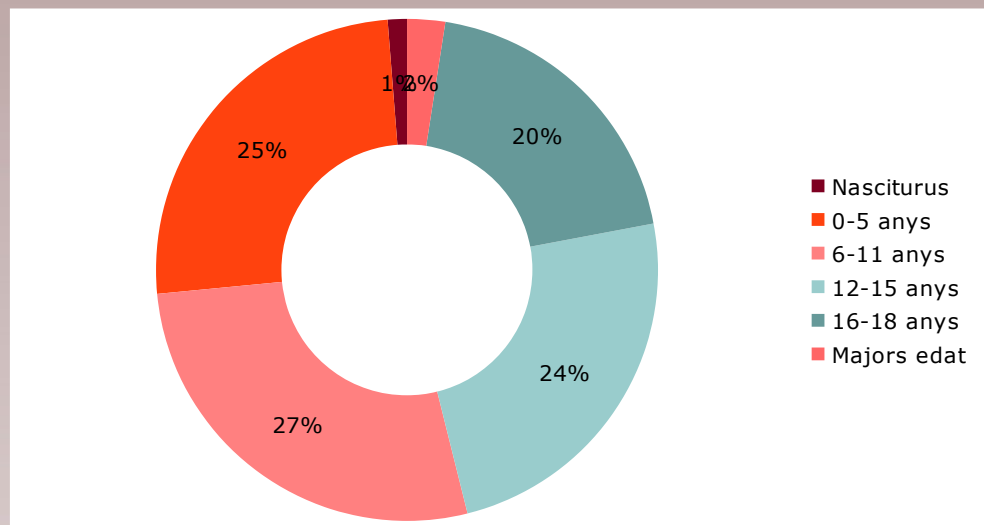
Taula 9: Evolució dels principals indicadors de gestió EAIA (2004-2012)

	2004	2008	2011	2012	2013	2014
Total casos atesos	206	239	252	251	239	245
Casos oberts	45	48	58	48	52	61
Casos tancats	28	57	66	47	55	62
Casos oberts/tancats mateix any	1	6	9	17	9	14
Casos en intervenció anual	131	128	140	139	141	183

Font: EAIA Alt Empordà (2013)

Pel que fa a la franja d'edat dels casos atesos, cal destacar com el grup de menors de 6 a 11 anys continua essent el més nombrós al llarg de l'any, seguit de la franja de 0 a 5 anys. El treball anual realitzat amb el nombre de casos dins la franja de la pre-adolescència i adolescència ha augmentat lleugerament en el darrer anys.

Gràfic 14: Distribució dels casos atesos per l'EAIA per franges d'edat (2014)

Font: EAIA Alt Empordà (2014)

Taula 10: Situació administrativa dels expedients a 31 desembre (2004-2014) (1)

Situació administrativa	2004	2008	2011	2012	2013	2014
Casos sense mesura	117	76	74	88	90	94
Tuteles	59	100	111	97	94	89
Guardes	0	0	0	2	0	0

Font: EAIA Alt Empordà (2013)

(1) Dades en què no es comptabilitzen els casos tancats al llarg de l'any

Taula 11: Mesures administratives acordades per l'EAIA a 31 desembre(*)

Mesures	2011	2012	2013	2014
Acolliment família extensa	31	39	25	39
Acolliment familiar aliena	8	9	4	9
Acolliment familiar permanent (extensa i/o aliena)	8	10	15	20
Acolliment en centre públic o concertat	48	38	33	33
Acolliment preadoptiu	9	9	5	3
Mesura transició vida adulta	0	1	2	0
Altres (APF)	0	0	0	0

Font: EAIA Alt Empordà (2014)

Servei d'integració en famílies extenses (SIFE)

El projecte SIFE Empordà, s'emmarca dins el Programa "La meva família m'acull" de la Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència, i té com a finalitat donar suport a les famílies amb infants i adolescents en situació de risc de desemparament.

Aquest Programa és un dels eixos del desplegament de la Llei 14/2010 dels drets i les oportunitats a la infància i adolescència. El mes d'octubre de 2014, l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal de l'Alt Empordà va posar en funcionament aquest projecte per reforçar l'actuació de l'EAIA de les comarques de l'Alt i del Baix Empordà.

El programa dona suport a les famílies acollidores extenses adscrites als EAIA de l'Alt i el Baix Empordà mitjançant una atenció específica i individualitzada. Des del SIFE es realitza un acompanyament per a què els menors rebin l'atenció emocional i educativa més adequada a les seves necessitats i també per a què les famílies extenses puguin garantir i sostenir-ne l'acolliment el temps que sigui necessari per a la situació de vida de l'infant acollit.

L'any 2014 aquest servei va atendre un total de 16 infants, 8 dels quals a l'Alt Empordà.

Espai de Formació per a Famílies (EFF)

L'Espai de Formació per a Famílies és un programa d'intervenció comunitària que neix de la inquietud d'un grup de professionals de l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de l'Alt Empordà que han format part o continuen formant part de l'Equip d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència (EAIA).

Des de l'experiència professional s'ha detectat la necessitat d'introduir un nou model metodològic en la intervenció amb famílies, a fi de poder incidir específicament en les tasques d'atenció i cura als fills i filles que s'inclouen en els plans de millora. Aquest programa té per objectius:

- Aprofundir en la intervenció en famílies potenciant les capacitats parentals des dels principis rectors de la parentalitat positiva.
- Potenciar la funció preventiva dels serveis socials bàsics i dels serveis especialitzats d'atenció a la infància i famílies, en l'àmbit de la capacitació parental, funcions que en la pràctica diària queden més desdibuixades.
- Canvi en el context d'intervenció, passant d'intervenir individualment a implementar una metodologia de treball grupal i comunitari.

Els destinataris del programa són famílies que resideixen a la comarca de l'Alt Empordà i són ateses pels serveis socials d'atenció primària vinculats al Consell Comarcal i dels serveis especialitzats d'atenció a la infància en risc de la comarca.

L'any 2014 han participat a l'espai 20 persones adultes, de les quals el 70% són dones i el 30% homes. El perfil de persones participants és el d'una dona, d'entre 18 i 45 anys, cap de família monoparental en que les funcions d'atenció i cura dels fills recau principalment sobre la seva figura.

Centre Residencial d'Acció Educativa

El CRAE l'Albera és un servei especialitzat ubicat a Figueres que consta de 16 places residencials per a infants i adolescents entre 2 i 18 anys tutelats per la Generalitat, del qual el Consell Comarca n'és el titular i està gestionat per Suara Cooperativa.

Al llarg de l'any 2014 les places del CRAE han estat ocupades al 98%. S'han atès un total de 21 nens i nenes, 13 dels quals de la comarca de l'Alt Empordà.

Pel que fa a les edats dels menors, el 76% eren majors de 12 anys i el 24% menors d'aquesta edat. El 57% eren nois i el 43% noies.

Taula 12: Evolució dels indicadors bàsics del CRAE l'Albera

Indicadors CRAE l'Albera		2012	2013	2014
Taxa d'ocupació de places		100%	98%	98%
Nombre menors atesos		21	22	21
Sexe	Masculí	70%	73%	57%
	Femení	30%	27%	43%
Edat	< 12 anys	43%	37%	24%
	> 12 anys	57%	63%	76%
Procedència menors Alt Empordà		15	15	13

Font: Memòria CRAE l'Albera (2014)

Maltractaments en l'àmbit familiar

El serveis socials bàsics tenen la capacitat de detectar indicis de maltractament a les persones en l'àmbit de la família. En aquests casos aquests serveis actuen coordinadament amb serveis més especialitzats de l'Àrea de Benestar per tal d'oferir recursos i fer el seguiment i evolució de les persones afectades.

Aquestes dades fan referència a menors, gent gran i dones. Les dades de l'any 2014 mostren com s'han detectat 599 casos en què s'ha observat algun indicador de risc que podria correlacionar amb maltractaments a menors, el que representa un increment del 18% en el nombre de casos detectats en relació a l'any anterior, i que confirma una tendència creixent en els darrers anys. Com en l'any anterior, en la majoria dels menors, 92%, es van detectar casos de negligència i maltractament psíquic.

Pel que fa als indicis de maltractaments a persones grans (majors de 65 anys) en l'àmbit familiar, s'han detectat 33 casos, dada que representa un augment del 12% en relació als casos detectats l'any anterior. Dels casos detectats l'any 2014, el 76% eren dones i el 24% homes. En relació a la distribució per sexes s'observa un creixement molt significatiu de les dones majors de 65 anys amb indicis de maltractament i per contra una disminució de la proporció d'homes en aquesta situació. D'aquests casos, en un 39% es va detectar negligència per part de la persona responsable, en un 22% una situació d'explotació financera, i en la mateixa proporció casos amb situació d'auto-negligència.

D'altra banda, els serveis socials bàsics també han treballat amb 185 dones en què s'ha detectat indicis de maltractament per violència de gènere, el que representa una estabilització de la dada en relació a l'any anterior. Un 55% dels casos detectats el 2014 pels serveis socials bàsics, han estat derivats a algun dels recursos adscrits al Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD) comarcal.

GENNEP³

El GENNEP és un servei d'atenció psicològica preventiu i d'intervenció adreçat a nois/es adolescents d'entre 12 i 18 anys residents a la comarca que han patit o pateixen situacions de violència en l'àmbit

3 El nom GENNEP no es correspon amb les sigles d'aquest servei, sinó que és el nom triat pel servei en reconeixement al treball de l'antropòleg Arnold Van Gennep, conegut per la seva recerca sobre els rituals de pas de les persones al llarg de la vida.

familiar, escolar, de la parella i/o social.

El nivell de casos atesos i derivats l'any 2014 s'ha mantingut en una proporció molt similar a la de l'any anterior, el que confirma novament l'estabilitat d'aquest servei creat fa 8 anys.

Un total de 35 menors s'han derivat a aquest servei al llarg de l'any 2014 i en total se n'han atès 47. Amb tot, en finalitzar l'any, 6 menors encara es trobaven en la llista d'espera per entrar en el servei el gener del 2014.

En tots els casos atesos aquest any s'han donat components de violència psicològica. En concret, dels 47 casos atesos aquest any, un 77% són casos de violència en l'àmbit familiar, un 16% de de violència escolar i el 7% de són casos de primeres relacions de parella en què s'han donat components violents. Dels 47 casos atesos, un 21% van ser considerats situacions d'urgència pels derivadors.

A nivell comarcal, els municipis amb major nombre de derivacions aquest any 2014 han estat Llançà, Roses, Castelló d'Empúries i Llers.

Taula 13: Evolució casos atesos pel GENNEP (2008-2014)

Indicadors GENNEP	2008	2011	2012	2013	2014
Nombre menors atesos	24	42	52	52	47
Hores/setmana atenció	10	10	10	10	12
Nombre professionals	1	1	1	1	1
Casos derivats	35	40	40	40	35
Nois	20	25	24	24	18
Noies	15	15	16	16	17
Residents a Figueres	18	20	7	4	2
Residents comarca	17	31	45	55	45

Font: GENNEP Alt Empordà (2014)

23 menors atesos han passat per una modalitat d'intervenció terapèutica, amb una mitjana d'estada al servei que aquest any s'ha situat en els 10 mesos. En 12 casos s'han facilitat assessoraments, intervencions de menys de 5 sessions que no han acabat esdevenint procés terapèutic. L'any 2014 s'han enregistrat 7 abandonaments, tots ells en una fase inicial de la intervenció.

Els àmbits en què els adolescents expressen millores significatives tenen a veure amb sentir-se millor amb ells mateixos/es, saber comunicar-se millor, augmentar la seva tolerància a la frustració i poder qüestionar millor els estereotips associats al gènere. Els aspectes que els adolescents han valorat negativament són que els canvis terapèutics siguin lents i que, en alguns casos, ells/es fossin els únics membres de la família que estiguessin fent teràpia.

La intervenció amb els menors no té una temporalitat definida sinó que s'adapta en funció de l'evolució particular de cada cas. La periodicitat d'atenció durant aquest any ha estat quinzenal. En els casos treballats, els adolescents han valorat positivament el procés terapèutic i l'assistència al servei s'ha situat en el 80%. Valoren especialment la proximitat i la confidencialitat de l'espai.

Servei de Projectes socioeducatius de prevenció diürna

El Servei de Projectes socioeducatius de prevenció diürna té com a finalitat oferir als infants de 6 a 12 anys de la comarca un marc educatiu i referencial on incidir en els dèficits socioeducatius, familiars i/o de l'entorn, afavorint una xarxa preventiva de proximitat a partir d'un suport escolar i/o d'activitats lúdiques i educatives. Els infants són derivats per l'escoles o els serveis d'assistència primària.

Aquest Servei s'ha ofert aquest any 2015 als municipis de La Jonquera, Sant Miquel de Fluvià i Sant Pere Pescador i han participat un total de 64 infants, un 20% menys que l'any anterior, amb una intervenció de 6 hores a la setmana. Un 60% dels infants han estat nens i un 40% nenes. Aquest Servei està gestionat per Suara Cooperativa.

Taula 14: Evolució infants beneficiaris dels Projectes Preventius Diürns (2005-2014)

	2005	2008	2012	2013	2014
Sant Miquel de Fluvià	18	22	13	22	14
Sant Pere Pescador	16	22	8	32	17
La Jonquera	No es feia	30	20	26	33
Llançà	No es feia	22	-	-	-
Fortià	No es feia	12	-	-	8 (1)
Vilamalla	-	-	-	-	12 (1)
Total	34	108	41	80	80

Font: Servei de Projectes Preventius Diürns (2014)

(1) Servei d'Intervenció Educativa (SIE)

En el marc del projecte «Tots amb salut» finançat per la convocatòria «Salut i Crisi» de Dipsalut l'any 2014 s'ha posat en funcionament el Servei Intervenció educativa (SIE) als municipis de Fortià i Vilamalla. Aquesta intervenció, executada per Càritas Diocesana de Girona, s'ha dut a terme de forma coordinada amb els projectes socioeducatius de prevenció diürna del Consell Comarcal.

L'any 2014, a nivell metodològic, s'han establert indicadors d'avaluació tant de procés com de resultat, així com també s'han incorporat registres de satisfacció dels propis usuaris dels serveis (infants i famílies).

Servei de Prevenció de Drogodependències i SIDA

El Servei comarcal de prevenció de Drogodependències i SIDA té com a objectiu evitar, retardar o disminuir eventuales contactes dels infants i adolescents amb les drogues i/o reduir els problemes que se'n puguin derivar. El servei està adreçat a centres educatius, entitats juvenils, famílies i professionals de la comarca. L'entitat que presta aquest servei és l'Associació Promoció i Desenvolupament Social (PDS).

L'any 2014 s'ha mantingut l'oferta educativa adreçada als centres educatius de primària i secundària de la comarca, que s'ha prestat en el marc de la Motxilla Pedagògica.

Associats a aquest servei trobem també el Servei de Mesures Educatives Alternatives a la Sanció Administrativa (SMEASA) pel consum de drogues en espais públics. Aquest servei pretén aprofitar la sanció administrativa imposada als infractors menors d'edat de la Llei Orgànica 1/1992 per a realitzar una tasca educativa orientada cap al no consum o cap a la reducció dels riscos derivats d'aquest consum. Aquest servei, que es presta als municipis de Figueres i La Jonquera en col·laboració amb la Guàrdia Urbana i Mossos d'Esquadra, ha realitzat l'any 2014 quatre processos socioeducatius amb joves i les seves famílies.

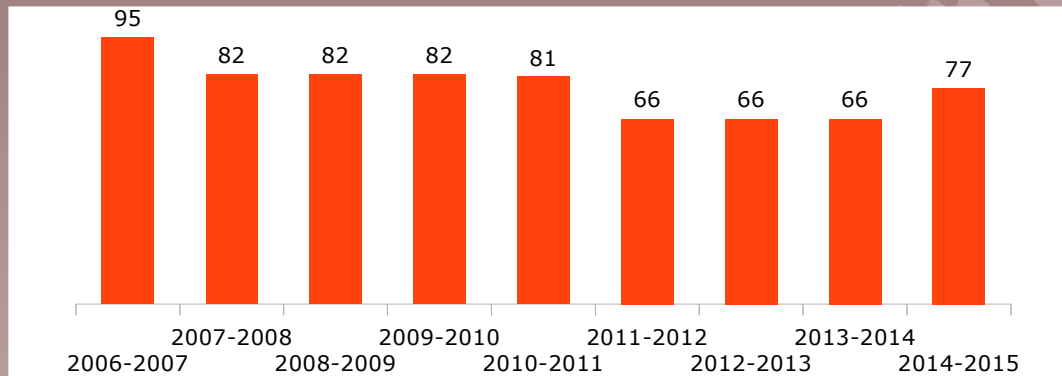
Un altre servei en l'àmbit de la prevenció de les drogodependències que manté actiu el Consell Comarcal és el Servei d'Orientació i Assessorament sobre Drogues (SOD). Aquest va adreçat a pares, mares, joves i/o professionals que necessitin informació i/o orientació relacionada amb el tabac, l'alcohol, el cànnabis i d'altres drogues. L'any 2014 ha atès un total de 16 famílies, que han representat un total de 41 entrevistes amb els joves i amb els seus pares.

Motxilla Pedagògica

La Motxilla Pedagògica és un recurs que aglutina tota l'oferta educativa que des de les diferents àrees del Consell Comarcal s'adreça als centres educatius de la comarca. Les activitats de la motxilla pedagògica són accessibles mitjançant la pàgina web del Consell i la sol·licitud per part dels centres és via telemàtica. En el curs escolar 2010-2011 es va incorporar el co-pagament d'algunes de les activitats, fet que ha fet disminuir notablement el nombre d'activitats sol·licitades pels centres a l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal.

El curs escolar 2013-2014 s'han ofert 77 activitats que han arribat a 1.650 alumnes. D'aquestes activitats, 29 s'han adreçat a alumnat d'educació primària i la resta (48) a alumnat de secundària. El nombre de tallers sol·licitats ha estat de 55. Les activitats que s'ofereixen giren entorn els àmbits de l'educació ambiental, la interculturalitat i la cultura de la pau, el gènere i la prevenció de la violència, l'educació per la salut, el consum, els esports, el treball i la formació, la innovació i les noves tecnologies i la joventut.

Gràfic 15: Evolució de l'oferta d'activitats Motxilla Pedagògica (curs 2006-2007-curs 2014-2015)

Font: Motxilla pedagògica (2014)

Servei d'Atenció Psicològica en l'àmbit familiar

El Servei d'Atenció Psicològica en l'àmbit familiar ofereix suport psicològic en relació a situacions de crisi personal i familiar, centrat en la concepció sistèmica de la família, potenciant els recursos resilients, les potencialitats individuals i les capacitats parentals. El servei ofereix atenció psicològica de forma individual i/o conjunta en funció de cada demanda i del moment en el procés d'intervenció, així com assessorament a professionals sobre els processos d'intervenció.

Al llarg de l'any 2014 aquest servei ha atès 108 persones. D'aquestes, 98 han participat en sessions individuals (68 dones, 18 homes i 12 menors), i 10 persones varen participar en el grup terapèutic organitzats des del servei.

El format d'intervenció més habitual ha estat l'individual (56 casos) i de forma més puntual el format familiar (21 casos). De les 77 intervencions portades a terme, 55 (71%) processos terapèutics i 22 (29%) han estat assessoraments. L'assistència mitjana al servei ha estat d'un 83% al llarg de l'any.

Taula 15: Evolució del nombre de persones ateses, grups terapèutics, i hores d'atenció del servei

	2006	2008	2011	2012	2013	2014
Persones ateses	40	133	123	131	102	108
Grups terapèutics	1	1	-	1	1	1
Hores d'atenció setmanal del servei		12	12	14	16	16

Font: Servei d'atenció psicològica en l'àmbit familiar (2014)

Projecte MentorAE

El projecte MetorAE té com a finalitat prevenir situacions d'exclusió i vulnerabilitat social mitjançant relacions de suport i/o d'ajuda mútua entre persones de diferents generacions (gent gran, adults i infants), a

través del mentoratge de persones sèniors en famílies amb infants a càrrec. Un mentor és aquella persona que voluntàriament ofereix el seu temps, experiència i coneixement a famílies que ho necessiten col·laborant en el projecte i acompanyat per professionals de l'àmbit social.

L'any 2014 el projecte "MentorAE" ha constituït 8 nuclis de mentoratge, amb un mitjana d'un any de durada cada un d'ells. Quatre d'aquests nuclis s'han creat al llarg del 2014, mentre que els 4 restants han tingut continuïtat des d'anys anteriors.

El projecte ha comptat amb la derivació de 10 famílies. Els agents derivants han estat els serveis socials bàsics, EAIA i els serveis d'atenció psicològica del Consell Comarcal. Durant el 2014 s'ha comptat amb una borsa de 12 mentors.

L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT (PLA TERRITORIAL DE CIUTADANIA I IMMIGRACIÓ)

Els serveis que formen part del Pla Territorial de Ciutadania i Immigració (PTCI) tenen com a finalitat promoure la convivència i la cohesió social a la comarca, atenent i responent les demandes i necessitats socials que planteja la població d'origen estranger. El Pla gestiona diversos serveis: Acollida; el Servei d'Oficina Itinerant d'Assessorament a l'Estranger (OIAE); el Servei d'Assessorament a Estrangers (SAE); el Servei de Consultoria i suport tècnic especialitzat; el Servei de Mediació; el Servei de Sensibilització i el Servei de Formació.

Les dades relatives a l'activitat dels diversos serveis del Pla de Ciutadania i Immigració de l'any 2014 mostren com el nombre d'intervencions dutes a terme ha augmentat sensiblement l'any 2014 (17%). Pel que fa al nombre de persones ateses, l'any 2014 es varen atendre un total de 1.109 persones, d'aquestes un 55% eren dones i un 45% homes. El nombre d'atencions de l'OIAE ha disminuït un 30% en relació a l'any anterior, el servei de consultoria i suport tècnic ha dut a terme 201 atencions (-35% en relació a l'any anterior), i les mediacions han davallat significativament passant de 644 l'any 2013 a 283 l'any 2014, el que suposa un decrement del 55% i que s'explica, sobretot, per la disminució del nombre de persones que arriben a la comarca procedents de l'estranger i per la reducció de personal tècnic vinculat al Pla de Ciutadania.

L'OIAE ha atès 240 demandes al llarg de l'any 2014 que es corresponien a 228 persones ateses (51% dones i 49% homes). La majoria de les demandes (35%) han estat referides a sol·licituds de residència (arrelament social) i un 22% a peticions relacionades amb les renovacions de permisos de residència i treball.

El SAE ha atès 879 demandes, que corresponien a 464 persones ateses (54% homes i 46% dones). Les principals demandes ateses estaven relacionades, en un 19% dels casos als informes d'estrangeria, en un 18% dels casos a sol·licituds de residència (arrelament) i en un 15% dels casos a renovacions dels permisos de treball i residència de llarga durada.

Taula 16: Atencions del Pla Territorial de Ciutadania i Immigració (2004-2014)

	2004	2008	2011	2012	2013	2014
Nombre d'atencions	55	352	821	1259	1371	1603
Persones ateses					1109 524 homes (47%) 585 dones (53%)	981 442 homes (45%) 539 dones (55%)
OIAE	-	308	422	377	347	240
Servei consultoria i suport tècnic	-	-	132	391	309	201
Mediacions	254	480 + (3061 salut)	517	486	644	283 (1)
Col·laboracions	-	-	-	90	37	12
Suport a Entitats	-	60	76	51	53	46

Font: Pla Territorial de Ciutadania i Immigració (2014)

(1) No hi ha comptabilitzades les intervencions fetes al municipi de Roses

El Servei de consultoria ha atès al llarg de l'any 2014 un total de 201 consultes de professionals del Consell Comarcal i altres municipis, el que ha representat una mitjana mensual de 17 casos. Entre aquest destaquen les consultes referides als informes d'estrangeria (30%); població comunitària (10%); gestions amb consolat (10%) i arrelaments (5%).

D'altra banda, els serveis i professionals que més han contactat aquest servei al llarg de l'any 2014 han estat en una proporció elevada els SBAS de la comarca (56%), seguit pels ajuntaments de la comarca (28%).

L'any 2014 el nombre d'informes d'estrangeria tramitats s'ha incrementat significativament respecte l'any anterior, com a conseqüència de les dificultats per renovar els permisos de residència i treball que afronten les persones estrangeres i a la situació econòmica del país. S'han emès 67 propostes d'Informe de valoració del grau d'integració social per a l'arrelament social (INF02), i 24 propostes d'Informe de valoració de l'esforç d'integració per a la renovació de les residències temporals (INF03).

Servei de Mediació

Pel que fa a les 283 mediacions realitzades l'any 2014 (24 mediacions de mitjana mensual), cal indicar que el 72% han estat amb dones i 28% amb homes. Majoritàriament els serveis i professionals que han sol·licitat aquestes mediacions han estat els SBAS de la comarca (75%).

Durant l'any 2014, s'ha donat suport a l'organització del curs d'alfabetització en llengua catalana "Lletres per Tothom" promogut per la Direcció General per a la Immigració, l'Obra Social "la Caixa" i la Federació d'Associacions Culturals i Educatives de Persones Adultes (FACEPA) i dirigit a la població estrangera que s'ha realitzat als municipis de La Jonquera i Sant Pere Pescador. Ambdós cursos han sigut impartits per l'ONG Tallers. Un total de 41 persones han participat en els dos cursos (27 persones a Sant Pere Pescador i 14 a La Jonquera).

En el marc de les accions de sensibilització del Pla es va organitzar la Jornada entorn de la nova ciutadania "Nos+Altres" amb el títol "Els fills i filles de la immigració i el mercat de treball: eines per a la intervenció", conjuntament amb l'Ajuntament de Figueres, celebrada el 3 de desembre de 2014 en la qual van participar 58 persones.

L'ATENCIÓ A LES DONES

Servei d'Informació i Assessorament a les Dones

El SIAD de l'Alt Empordà és un punt d'informació, formació i assessorament sobre tots aquells temes, serveis, activitats, ajuts i recursos d'interès per a les dones, ja siguin del mateix Consell Comarcal com també d'altres entitats, institucions, ajuntaments i associacions de la comarca i de fora d'aquesta. L'objectiu principal d'aquest servei és facilitar l'accés de les dones a la informació dels serveis i recursos, potenciar la seva participació a la vida pública i l'associacionisme femení. El SIAD ofereix, a més del servei d'informació general, assessorament jurídic sobre qüestions laborals, estrangeria i violència de gènere, i serveis d'atenció especialitzada en l'àmbit de la violència de gènere.

L'any 2014 el SIAD ha atès 267 dones, de les quals 13 han rebut assessorament jurídic especialitzat en violència de gènere a través del recurs especialitzat, i 10 han participat en l'espai terapèutic grupal.

Taula 17: Evolució del nombre de dones ateses pel SIAD, i els principals serveis adscrits (1)

	2006	2008	2011	2012	2013	2014
Dones ateses pel SIAD	-	117	286	389	329	267
Dones ateses per l'assessorament legal violència de gènere	-	45	24	27	18	13
Participants espai terapèutic grupal	-	17	-	9	9	10
Dones ateses pel SAP	-	55	102	111	81	82
Professionals formats	15	-	-	20	-	4

Font: SIAD (2014)

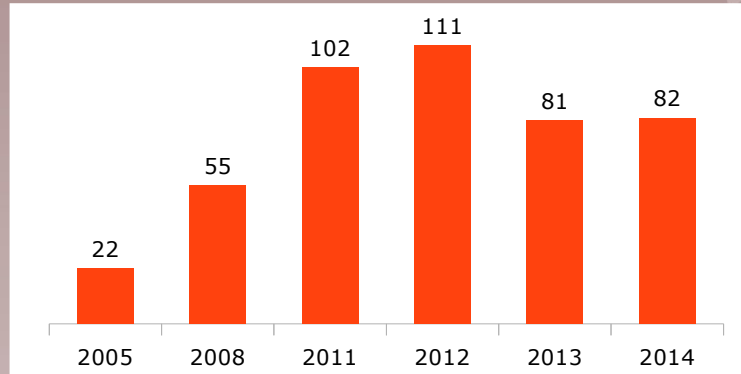
(1) Les dades no inclouen el SIAD de Roses. El municipi compta amb aquest servei des de l'any 2011.

Servei d'Atenció Psicològica (SAP)

El SAP està adreçat a dones que viuen o han viscut situacions de violència de gènere, amb l'objectiu d'orientar, donar suport i tractament psicològic per a la recuperació de la dona i dels seus fills/es que pateixen o han patit situacions de maltractament físic i/o psicològic en l'àmbit familiar.

Pel que fa al nombre de casos atesos, han estat un total de 82. El nombre de dones ateses pel SAP aquest any s'ha mantingut estable respecte l'any anterior.

Gràfic 16: Evolució del nombre de dones ateses pel SAP

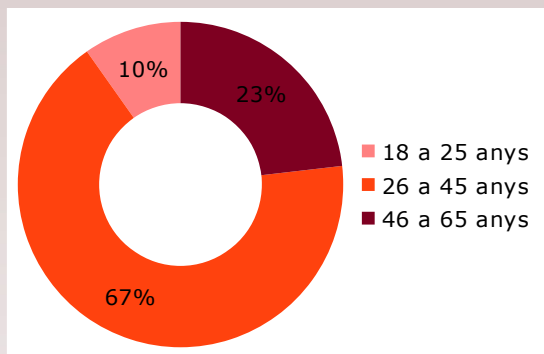
Font: SAP (2014)

És rellevant, com mostren les dades, assenyalar com en el 55% dels casos la intervenció s'ha centrat en un procés terapèutic i en un 21% s'han realitzat assessoraments a les dones que són ateses per aquest servei.

Un any més, la franja d'edat amb major presència al servei d'atenció psicològica es correspon a la situada entre els 26-45 anys (67%) seguida de la franja d'edat situada entre 46-65 anys (23%). El nombre de dones ateses en la franja més jove es manté en la mateixa proporció que l'any passat. Si fixem l'atenció en l'evolució de les dades en els darrers anys, la franja que es correspon amb les persones més grans desapareix. Un fet que pot ser preocupant atès que és una etapa vital en què es pot produir tant la invisibilització com la cronificació de la violència.

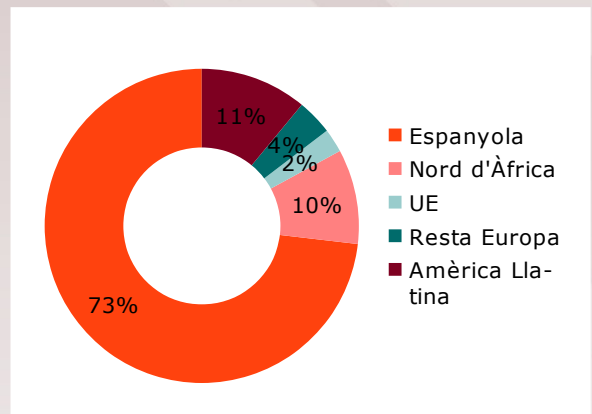
D'altra banda, el 80% de les dones que arriben al servei no conviuen amb la persona agressora essent, en molts casos, la separació un fet recent, mentre que el 20% de les dones si que hi conviuen.

Gràfic 17: Dones ateses pel SAP per grups d'edat (2014)

Font: SAP (2014)

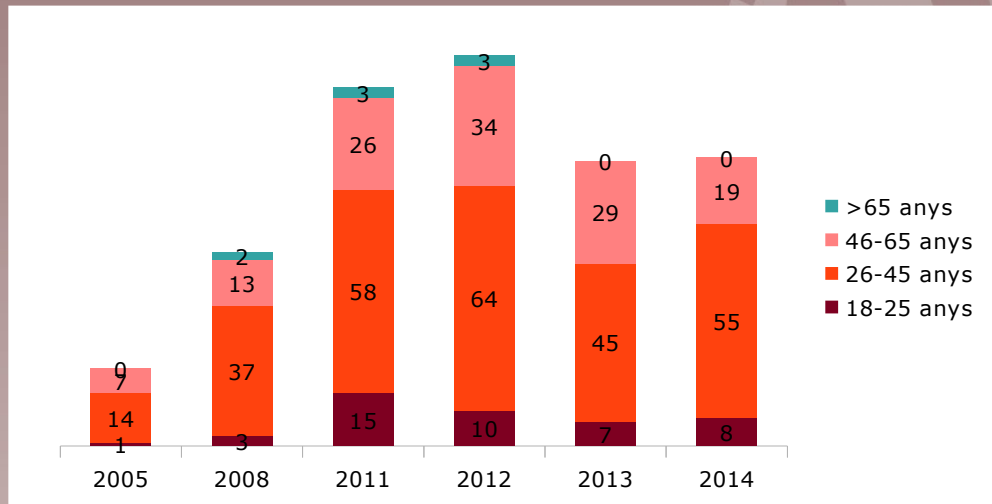
Gràfic 18: Dones ateses pel SAP per origen (2014)

Font: SAP (2014)

Gràfic 19: Dones ateses pel SAP per grups d'edat (2005-2014)

Font: SAP (2014)

En relació al tipus de maltractament que han patit les dones ateses per aquest servei es pot observar com majoritàriament aquest és de caràcter psicològic (62%), tipus de maltractament que ha anat en augment en els casos atesos des de la posada en funcionament del servei, tot i que l'any 2014 es registra una lleugera baixada. Per contra el maltractament físic i sexual ha tendit a disminuir, malgrat que l'any ha representat el 29 i el 9% respectivament.

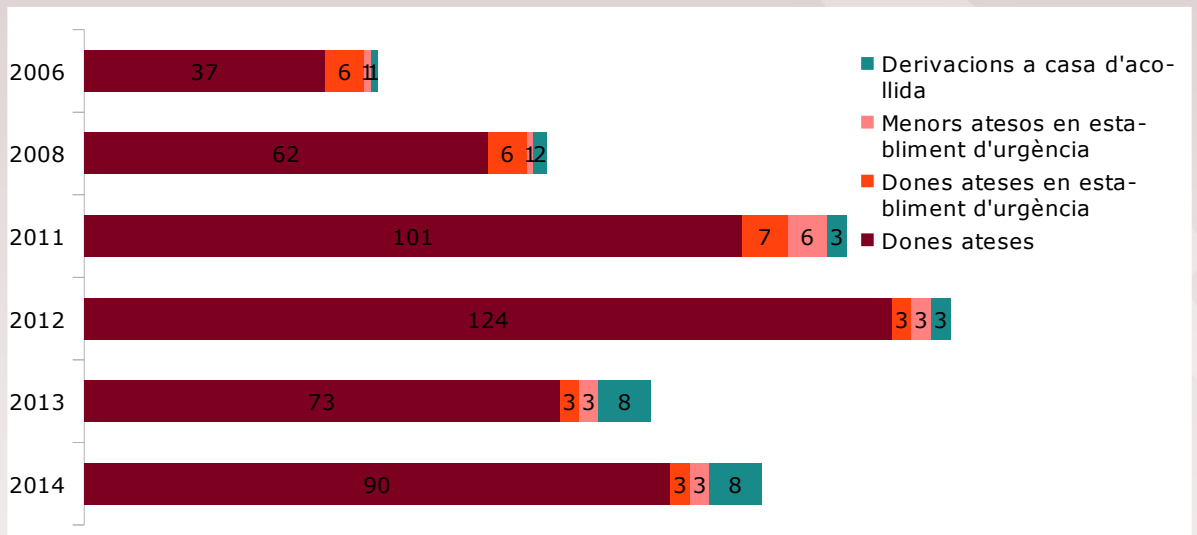
Pel que fa a la durada del maltractament de les dones ateses l'any 2014 un 48% l'han patit entre 3 i 10 anys, mentre que un 25% més d'11 anys seguits.

Servei de Resposta Urgent (SRU)

El SRU per a les dones i els seus fills/es que es troben en situacions de violència de gènere té com a finalitat oferir sistemes de resposta immediata, fora dels horaris d'atenció al públic, per a les dones que es troben en situacions de violència i per als seus fills i filles.

El SRU ha atès un total de 90 dones durant l'any 2014. D'aquestes 3 dones i 3 menors d'edat s'han acollit en un establiment d'acolliment d'urgència. També s'han derivat 8 dones a casa d'acollida.

Gràfic 20: Evolució del nombre de dones i fills/es ateses pel SRU, establiments d'urgència i derivacions a casa d'acollida

Font: SRU (2014)

Servei telefònic d'atenció i protecció per a víctimes de violència de gènere (ATENPRO)

L'ATENPRO és un recurs que ofereix a les víctimes de la violència de gènere, que disposen d'una ordre de protecció, una atenció immediata i a distància, assegurant una resposta ràpida front les eventualitats que els puguin passar, les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any.

L'any 2014 s'han gestionat 27 ATENPRO, el que en relació a l'any anterior suposa una estabilització de la dada. D'aquests ATENPRO gestionats, 10 han estat per procediment d'alta durant l'any 2014 i en 17 casos les usuàries del servei estaven en seguiment des d'anys anteriors.

LA PROMOCIÓ DE L'AUTONOMIA I L'ATENCIÓ A LA DEPENDÈNCIA

Serveis de promoció de l'autonomia i atenció a la dependència

Els serveis de promoció de l'autonomia i atenció a la dependència estan adreçats a cobrir les necessitats de les persones dependents i complir els requisits fixats per Llei de Dependència (LAPAD)⁴.

La sol·licitud de la Llei de la Dependència és la porta d'accés als recursos de Llei de dependència. Totes les persones interessades en rebre un recurs contemplat a la Llei han de presentar una sol·licitud, s'ha de valorar el seu grau de dependència i han de disposar d'un Programa Individual d'atenció (PIA).

La comarca de l'Alt Empordà té un referent comunitari de la Llei de Dependència que cobreix els territoris de l'Alt Empordà, Figueres ciutat i Baix Empordà (tret dels municipis de Sant Feliu de Guíxols i de Palafrugell). La seva tasca és supervisar el conjunt dels plans de treball vinculats a les sol·licituds de dependència que fan els serveis bàsics d'atenció social en el territori i fer el corresponent enllaç amb els serveis territorials de departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya.

L'any 2014 s'han registrat 156 sol·licituds de valoració de dependència, que representen un 22% menys respecte l'any anterior. Aquesta dada confirma la tendència decreixent en el nombre de sol·licituds registrades iniciada l'any 2011, en que per primer cop es va produir una disminució de demandes des de l'entrada en vigor de la Llei l'any 2007. Enguany també s'ha produït una davallada significativa del nombre de PIA realitzats.

Taula 18: Evolució del nombre de sol·licituds tramitades, valoracions amb dret a PIA, PIA realitzats, i PIA revisats a la comarca

	2008	2011	2012	2013	2014
Sol·licituds tramitades (1)	800	513	340	199	156
Valoracions amb dret PIA (2)	470	877	533	240	209
PIA realitzats (3)	393	633	767	323	213
Revisions Grau dependència	-	212	162	72	85

Font: PRODEP (2014)

(1) Noves sol·licituds de la Llei de dependència

(2) Les valoracions amb dret a PIA inclouen la valoració de les noves sol·licituds i les valoracions de revisió de grau

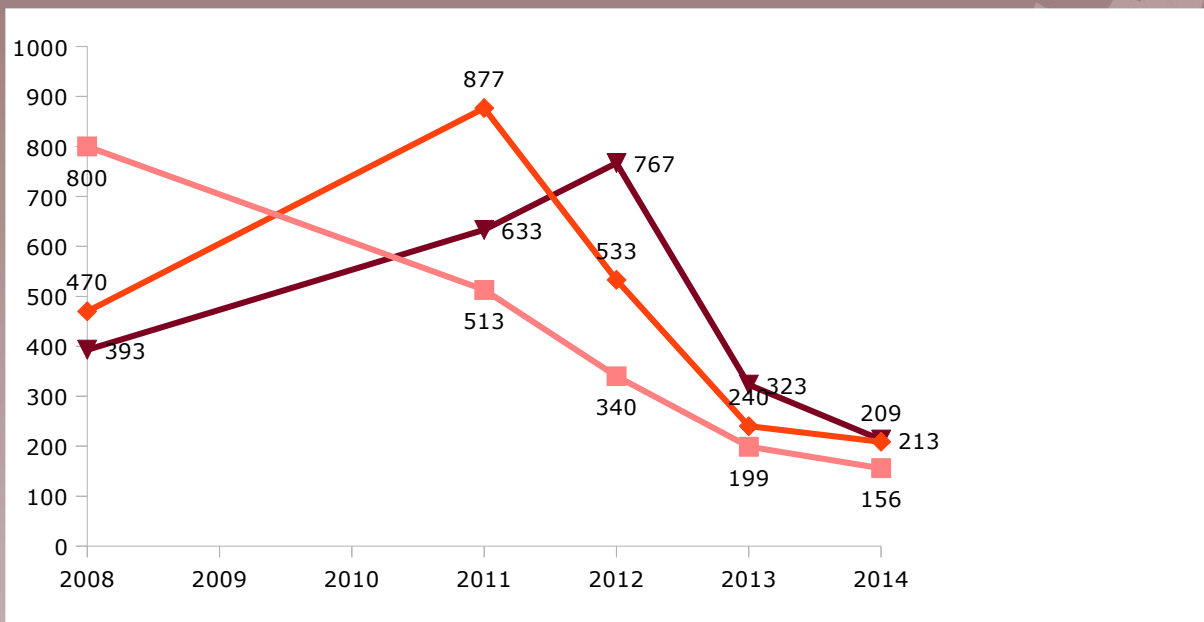
(3) Inclou els PIA realitzats a partir de noves sol·licituds i els PIA modificats a partir de canvis de grau

Des de l'entrada en vigor de la Llei de la dependència s'observa una progressiva disminució de les sol·licituds, atès que durant els dos primers anys de vigència de la Llei es varen registrar un gran volum de noves sol·licituds. Pel que fa al nombre de PIA realitzats, es confirma la tendència a la baixa iniciada l'any anterior, segurament causada per la davallada de valoracions amb dret a PIA i les revisions de grau de dependència realitzades.

⁴ Llei 39/2006 de promoció de l'Autonomia personal i l'Atenció a les persones en situació de dependència

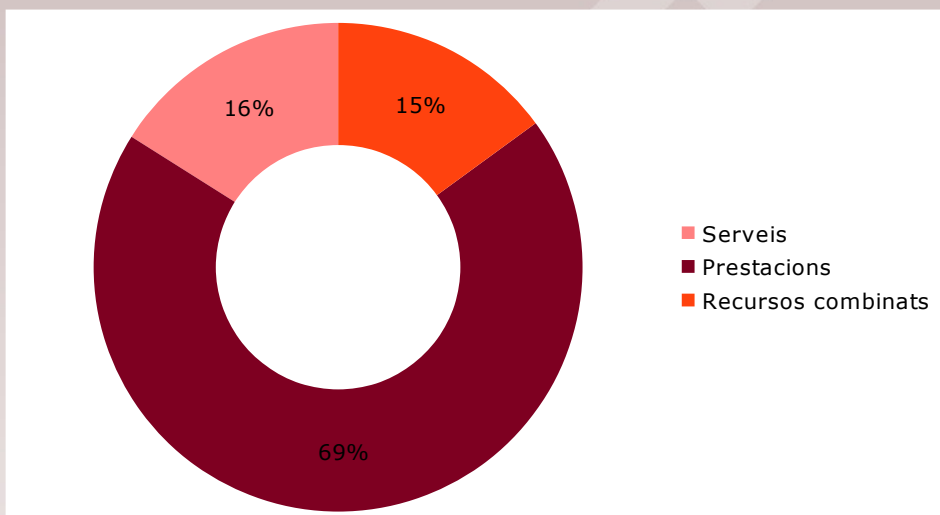
Gràfic 21: Evolució del nombre de sol·licituds tramitades

Font: PRODEP (2014)

És interessant destacar que l'any 2014, del conjunt de recursos vinculats als PIA, un 69% són prestacions, i només un 16% serveis. El 15% restant són recursos combinats, que inclouen alguna prestació econòmica i algun servei. Com en anys anteriors aquesta distribució s'han mantingut en línies generals, de manera que les prestacions econòmiques representen la majoria d'ajuts vinculats a la Llei de dependència. Aquesta distribució no presenta diferències significatives respecte les observades en anys anteriors.

Gràfic 22: Recursos tramitats a partir dels PIA segons tipus (2014)

Font: PRODEP (2014)

Pel que fa a l'evolució dels graus de dependència de les valoracions amb dret a PIA realitzades des que és vigent la Llei de la dependència es destacable l'augment del percentatge de valoracions de grau 2 realitzades des de 2008, i per contra el descens de les de grau 3. Aquesta evolució s'explica en gran mesura per les revisions de grau dutes a terme. La davallada de valoracions de grau 1 segurament té a veure amb l'exclusió d'aquest grau a l'accés de recursos que estableix la Llei.

Taula 19: Evolució del nombre de sol·licituds valorades amb dret a PIA segons grau de dependència (%)

	2008	2011	2012	2013	2014
Grau 1	3%	32%	4%	0%	3%
Grau 2	20%	38%	55%	61%	55%
Grau 3	77%	30%	41%	38%	43%

Font: PRODEP (2014)

Servei d'ajuda a domicili (SAD social)

El SAD social és un servei integral, polivalent i comunitari, orientat a persones i famílies que presenten problemes per a la realització de les activitats elementals de la vida quotidiana i mancances en la pròpia estructura educativa de la família, que es presta a través de Suara Cooperativa. Enguany ha prestat servei a 88 unitats familiars, amb un dedicació total de 7.520,5 hores anuals. Aquesta dada suposa una atenció mitjana de 7 hores mensuals per unitat familiar. En total s'han atès 152 persones de les quals el 53% eren homes, i el 47% dones.

Taula 20: Evolució del nombre de famílies i persones usuàries del SAD (social)

	2004		2008		2011		2012		2013		2014	
Unitats familiars	-		-		87		157		85		88	
Persones ateses	H	D	H	D	H	D	H	D	H	D	H	D
	73	113	68	131	41	94	67	85	67	81	71	81

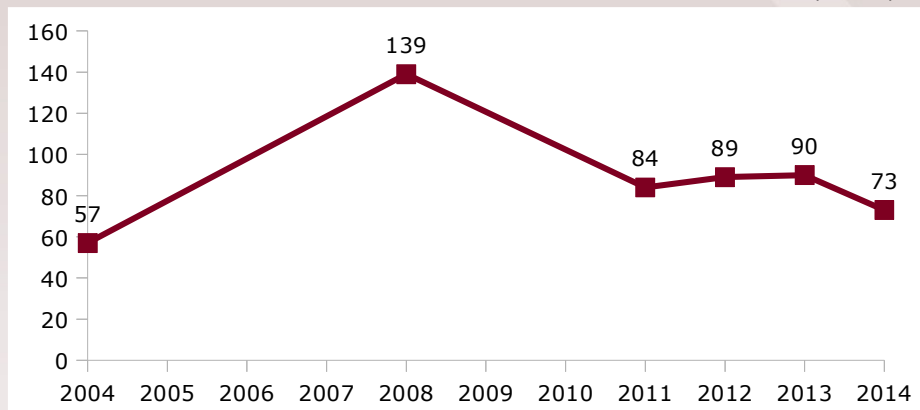
Font: Serveis Socials Bàsics (2014)

La Llei de la Dependència és vigent des de l'any 2007.

Servei d'ajuda a domicili (SAD dependència)

El SAD dependència és una de les accions de desplegament de la Llei de dependència, que es presta a través de l'empresa Suara Cooperativa. Enguany s'ha prestat servei a 73 unitats familiars, amb un dedicació total de 12.670 hores anuals. Aquesta dada suposa una atenció mitjana de 14,5 hores mensuals per unitat familiar. En total s'han atès 141 persones de les quals el 60% eren dones, i el 30% restants homes.

Gràfic 23: Evolució del nombre de famílies beneficiàries del SAD (social)

Font: Serveis Socials Bàsics (2014)

Servei de Teleassistència domiciliària

El Servei de teleassistència domiciliària dóna cobertura a les persones residents i empadronades a la comarca, tret del municipi de Figueres que compta amb el servei propi, a partir de 75 anys, que viuen soles i que es troben en una situació de fragilitat o tenen patologies mèdiques de risc, per tal de garantir la comunicació permanent amb una central de control en disposició d'atendre qualsevol eventualitat. Aquest servei es presta en conveni amb la Diputació de Girona a través de l'empresa Televida Servicios Sociosanitarios.

El servei ha atès l'any 2014 a 961 llars de la comarca, que representen 1055 persones ateses (74% dones; 26% homes). Des de l'any 2004 el nombre de llars ateses i aparells instal·lats ha crescut significativament, passant de 37 als 961 actuals, degut principalment a l'ampliació del nombre d'aparells dels quals disposa el servei. Aquest servei ha atès 871 urgències durant l'any 2014.

Taula 21: Evolució del nombre de persones ateses pel servei de Teleassistència

	2004	2008	2011	2012	2013	2014
Sol·licituds tramitades	-	269	195	310	195	250
Aparells instal·lats	-	192	193	290	158	229
Llars ateses	37	-	570	670	844	961
Urgències ateses	-	-	-	-	-	871

Font: Servei de teleassistència domiciliària (2014)

Servei d'Ajudes Tècniques a domicili

El Servei d'ajudes tècniques a domicili té per objectiu facilitar un conjunt d'aparells i equips ortopèdics que permeten a la persona poder tenir un major grau d'autonomia per a realitzar les activitats de la vida diària bàsiques, instrumentals i avançades, i que permeten aconseguir la integració i participació de la persona en l'entorn en què viu i s'interrelaciona. Aquest servei, que l'any 2014 ha comptat amb 122 aparells, complementa l'atenció a les persones amb dependència en els seus domicilis.

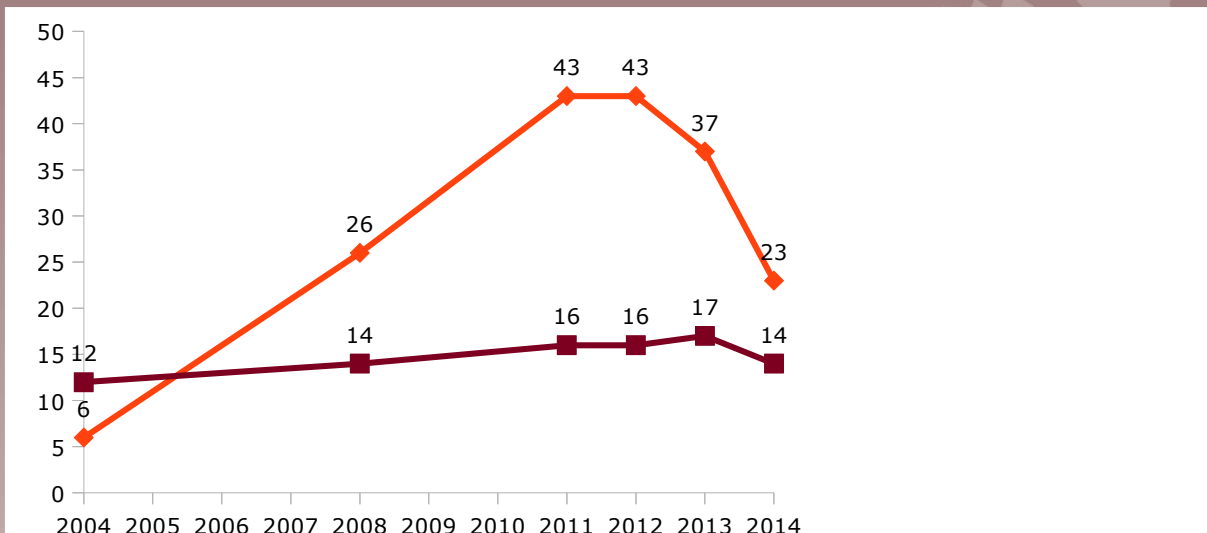
Enguany el servei ha atès 161 persones, xifra que es manté pràcticament estable respecte l'any anterior. Pel que fa al sexe de les persones usuàries l'any 2014 les dones representen 62% de les ajudes, i els homes el 38% restant.

Subvencions per a donar suport al finançament del transport de les persones discapacitades, amb mobilitat i autonomia reduïdes

El Consell Comarcal compta amb una línia de subvencions destinada a donar suport al finançament del transport de les persones discapacitades, amb mobilitat i autonomia reduïdes.

L'any 2014 s'han subvencionat un total de 14 rutes de transport col·lectiu impulsades per entitats i ajuntaments de la comarca i 23 sol·licituds individuals. En total, s'han atès 167 persones a través d'aquest servei.

Gràfic 24: Evolució de les atencions del servei de transport adaptat segons tipus

Font: Subvencions transport adaptat (2014)

La major part de les persones usuàries del servei de transport adaptat tenen més del 65% de discapacitat. Pel que fa a la destinació dels usuaris que utilitzen el servei de transport adaptat, es pot destacar com una part important assisteixen als centres de dia per a gent gran que hi ha a la comarca i als diferents serveis per a persones discapacitades psíquiques de la Fundació Altem ubicats a Figueres i al Far d'Empordà.

Servei d'atenció a domicili a persones amb dependència i suport als cuidadors

El Servei d'atenció a domicili a persones amb dependència té per objectiu fomentar l'estada de la persona amb demència i/o altres dependències en el seu entorn i millorar la qualitat de vida de les persones afectades, dels seus cuidadors/es principals i de la família en general, a través de l'orientació, el suport psicològic i emocional, i l'estimulació cognitiva de la persona afectada oferida per professionals especialitzats.

L'any 2014, el servei va atendre 153 famílies al conjunt de la comarca. Aquesta xifra s'ha mantingut pràcticament estable respecte l'any anterior. Com en els darrers anys s'ha detectat que les atencions van dirigides majoritàriament a processos crònics, és a dir, aquells causats per malalties que requereixen una atenció complexa al llarg del temps i generen situacions de dependència, limitacions en la qualitat de vida, que tenen importants efectes psicològics, socials i econòmics en les famílies.

Grups de suport per a familiars cuidadors de persones amb dependència

Els grups de suport tenen com a principal objectiu millorar la qualitat de vida de les persones afectades de dependència i els seus familiars a través de la creació de grups de suport, que esdevenen espais de relació, formació i intercanvi d'experiències entre persones amb situacions i necessitats similars. L'any 2014, varen participar 79 persones, repartides en 7 grups organitzats en diferents municipis de la comarca. Un 90% de les participants en els grups foren dones.

Taula 22: Evolució del nombre de grups de suport a persones cuidadores i participants

	2008	2011	2012	2013	2014
Persones	55	87	41	72	79
Grups de suport	5	8	3	7	7

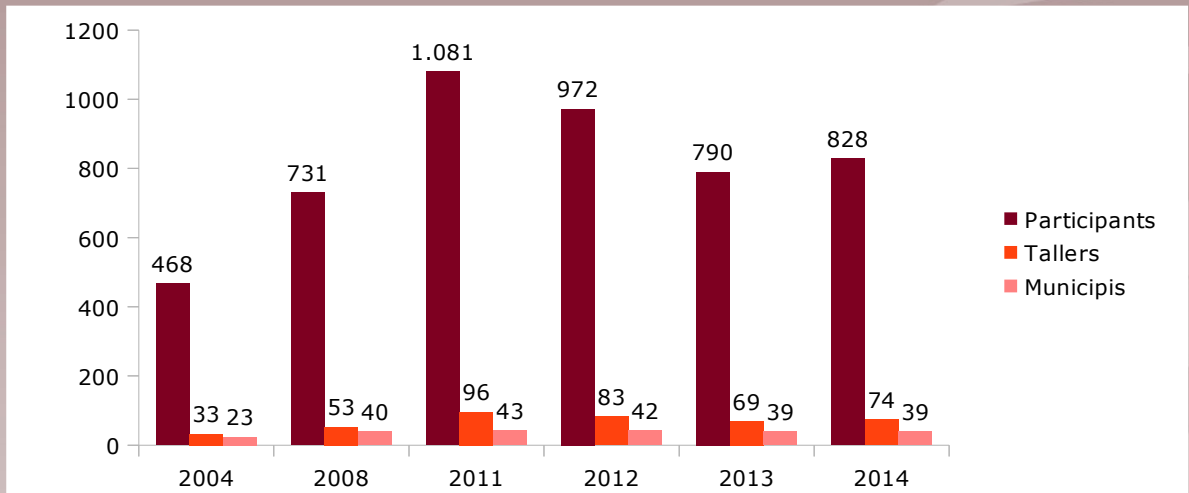
Font: Àrea de Benestar (2014)

Tallers de memòria i gimnàstica

Els Tallers de memòria i gimnàstica són un recurs que s'ofereix als ajuntaments per fomentar la promoció de la salut i un envelliment actiu i satisfactori a partir de l'exercici físic i mental de la població major de 60 anys. Des de la posada en funcionament d'aquest servei l'any 2003, s'ha produït un creixement anual força estable, tant pel que fa al nombre de participants, com en relació al volum de tallers organitzats i de municipis que sol·liciten aquesta activitat a l'àrea de Benestar del Consell Comarcal.

L'any 2014, 828 persones han participat en 74 tallers que s'han organitzat en 39 municipis de la comarca. D'aquests tallers, el 72% han estat tallers de memòria i el 28% tallers de gimnàstica.

Gràfic 25: Evolució del nombre de Tallers de memòria, de participants i de municipis

Font: Tallers de memòria (2014)

ESP AIS DE TREBALL EN XARXA

Pla per a la Inclusió i la Cohesió social de l'Alt Empordà 2013 – 2016

El Pla per a la Inclusió és una eina de treball estratègica del Consell Comarcal que estableix les prioritats per al període 2013-2016 per millorar les condicions de vida de les persones i reforçar la cohesió social en el territori. Amb aquest compromís orientat a garantir unes condicions de vida dignes a tots els residents de la comarca, el Consell Comarcal de l'Alt Empordà, els ajuntaments de la Jonquera, L'Escala, Roses i Castelló d'Empúries i prop de 20 entitats socials treballen coordinadament per impulsar les accions que preveu el Pla i que es desplegaran a la comarca fins el 2016.

L'any 2014 l'Equip tècnic d'inclusió del Consell Comarcal ha continuat fent el seguiment de les accions del Pla, i en alguns casos executant-les directament. Aquest procés l'ha dut a terme amb el suport de la Comissió de seguiment i avaluació del Pla, que està formada per tècnics de les diferents administracions impulsores de la iniciativa. En el marc d'aquesta Comissió, que s'ha reunit mensualment, s'ha treballat en el desplegament de les accions a curt, mig i llarg termini previstes. Durant l'any 2014 s'ha elaborat el primer Informe de seguiment d'execució del Pla 2013-2016, que es pot consultar a l'espai web del Pla (www.inclusioaltemporda.cat).

L'estratègia de comunicació del Pla s'ha centrat en la el desenvolupament i la dinamització del web www.inclusioaltemporda.cat, i de les xarxes socials. L'any 2014 s'ha posat en funcionament l'espai Opinió professional al web del Pla, on es publiquem articles en què es dona a conèixer iniciatives i experiències d'intervenció dels professionals de l'Àrea de Benestar amb la voluntat de compartir

coneixement amb altres professionals del sector social.

Durant l'any 2014 s'ha realitzat el seguiment dels projectes premiats en la primera edició del Concurs de Projectes d'Inclusió Social a l'Alt Empordà que tenia per objectiu fer emergir iniciatives innovadores en l'àmbit de la inclusió i la cohesió social i finançar projectes en el territori. En el marc d'aquest s'ha treballat conjuntament en el desplegament del projecte guardonat amb el primer premi, "Cuina. Cooperativisme a foc lent" presentat per la Cooperativa Eines, i del projecte "Reciclatge de paper" de l'Associació El Tamariu, que rebé un accésit.

Pla d'Igualtat de Gènere de l'Alt Empordà 2013 – 2016

El Pla d'Igualtat de Gènere s'estructura en 24 objectius operatius i 75 accions, que es desenvolupen en 3 eixos d'actuació principals:

1. Polítiques transversals del CCAE
2. Polítiques d'igualtat de les àrees del Consell Comarcal
3. Polítiques de lluita contra la violència de gènere

L'any 2014 s'ha seguit implementat les accions plantejades en el marc d'aquest document de planificació estratègica .

Taula per a la Inclusió i la Cohesió social de l'Alt Empordà

La Taula per a la Inclusió i la Cohesió social de l'Alt Empordà, que va començar a reunir-se l'any 2010, es va constituir formalment el dia 11 de desembre de l'any 2012 com a Consell Supramunicipal de Serveis Socials, un òrgan col·legiat de participació comunitària amb funcions d'assessorament, consulta, proposta i participació en matèria de serveis socials en l'àmbit territorial de la comarca.

Actualment formen part de la Taula una vintena d'entitats de diferents àmbits. D'acord amb el reglament acordat per les entitats els objectius d'aquest espai són: esdevenir l'espai de representació de les entitats del tercer sector de la comarca, per tal d'afavorir un ús compartit de recursos i coneixement del que disposa el teixit associatiu i l'administració pública; millorar el coneixement de la realitat social del territori a través de l'experiència dels diferents agents (públics i privats) que duen a terme accions de caràcter inclusiu, i apropar el treball de les entitats a la ciutadania en general. La Taula també és l'òrgan de participació de les entitats en el Pla d'Inclusió. En aquest marc, la Taula ha col·laborat en el desplegament de les accions de les quals n'és responsable. Per a fer-ho s'han organitzat diferents grups de treball responsables d'executar cadascuna de les accions.

L'any 2014 la Taula ha elaborat l'Informe Social 2013 amb la voluntat, tant de les entitats socials com de l'administració comarcal, de facilitar informació periòdica de l'evolució de la realitat social de la comarca i al compromís de compartir informació sobre el territori. Aquest s'ha elaborat amb dades facilitades pel conjunt d'entitats participants.

Durant l'any 2014 la Taula també ha desenvolupat diferents accions de sensibilització sobre el voluntariat social a la comarca. En aquest sentit ha impulsat la creació de l'espai web www.entitatsocialsaltemporda.cat i va organitzar al primera Festa del Voluntariat de l'Alt Empordà, que va comptar amb la participació de les entitats amb que desenvolupen projectes amb voluntariat social a la comarca. En el marc d'aquestes activitats també es va organitzar la primer jornada de formació sobre voluntariat a la comarca.

Comissió Comarcal de Violència de gènere de l'Alt Empordà

La Comissió Comarcal de Violència de gènere, òrgan constituït el 30 de març de 2006, és un espai de treball tècnic que té com a objectiu informar de les actuacions que els diferents serveis duen a terme en l'àmbit de la violència de gènere a la comarca. També té entre els seus objectius, coordinar les actuacions dels diferents serveis per oferir una atenció integral a les víctimes i als seus fills i filles, evitant-ne les victimitzacions secundàries i afavorint el seu procés de recuperació. Aquesta intervenció requereix un compromís multidisciplinari i interinstitucional que, amb la seva actuació coordinada, doni una resposta efectiva al greu problema de la violència de gènere i del seu entorn familiar.

La comissió comarcal de violència de gènere de l'Alt Empordà s'ha reunit en 4 ocasions al llarg de l'any

2014 amb l'objectiu de coordinar les actuacions dels diferents serveis i entitats que actuen a la comarca contra la violència masclista contra les dones.

Taula de treball sobre la Prostitució

L'any 2010, es va crear la Taula de treball sobre la Prostitució per tal d'articular un grup de treball per millorar les intervencions que es duen a terme amb col·lectius de dones que provenen d'entorns relacionats amb aquesta activitat. Al llarg de l'any 2014 s'ha reunit per coordinar i compartir informació i recursos.

Consell Consultiu de la Gent Gran de l'Alt Empordà

El Consell Consultiu de la Gent Gran, adscrit orgànicament al Consell Comarcal de l'Alt Empordà, es va constituir el dia 12 de febrer de 2003 com a eina de consulta participació ciutadana de la gent gran a la comarca. Les principals activitats dutes a terme l'any 2014 han estat: l'11è Concurs de Prosa i Poesia; les xerrades sobre aspectes relacionats amb el consum als Casals de La Jonquera i Castelló d'Empúries; la participació al Consell Territorial de la Gent Gran de la demarcació de Girona; l'assistència al Consell de la Gent Gran de Catalunya; la col·laboració amb el l'Oficina de la Gent Gran Activa del Departament de Benestar Social i Família en la preparació del 7è Congrés Nacional de la Gent Gran, i l'organització de la 7a Trobada de Casals de la comarca al municipi de Vilafant.

Treball en xarxa i gestió del coneixement

Al llarg de l'any 2014, diversos professionals de l'Àrea de Benestar han participat en espais de treball en xarxa que es relacionen en el quadre següent:

Taula 23: Espais de treball en xarxa (2014)

- Treball transversal en la pròpia administració comarcal: Taula Comarcal de Salut i Taula d'Ocupació Juvenil.
- Patronat de la Fundació Provada ALTEM, per designació del Consell Comarcal de l'Alt Empordà
- Patronat Fundació Tutelar de l'Alt Empordà, per designació del Consell Comarcal
- Comissió Interdisciplinària Mixta Sociosanitària Alt Empordà (CIMSS). El Consell Comarcal ha format part com a membre d'aquesta Comissió durant l'any 2014. S'ha assistit a les reunions setmanals realitzades al Centre Sociosanitari Bernat Jaume de Figueres.
- Comissió operativa i/o representativa del Pla Educatiu d'Entorn de Castelló d'Empúries i de Roses.
- Comissió de Seguiment del Protocol d'Actuació en els casos de violència masclista i de gènere de la demarcació de Girona en representació dels consells comarcals de la demarcació de Girona. Dins d'aquesta Comissió durant l'any 2014 s'ha treballat en quatre grups de treball:

Grup de treball Protocol d'actuació en els casos de violència masclista i de gènere

Grup de treball Protocol de prevenció a la mutilació genital femenina

Grup de treball Protocol de coordinació contra els abusos sexuals i altres maltractaments a infants i adolescents Maltractaments i abusos sexuals a la infància i a l'adolescència

Grup de treball Protocol d'actuació contra el maltractament a les persones grans, coordinant per l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal.

- Grup de treball del Protocol d'actuació contra el maltractament a les persones grans, coordinat per l'Àrea de Benestar. Destacar aquest any l'elaboració de l'Informe-valoració dels serveis socials bàsics de les comarques gironines sobre els maltractaments i abusos a la gent gran, i la realització de la Jornada sobre els maltractaments a la gent gran en l'àmbit institucional, el dia 13 d'octubre a la seu de la Generalitat de Girona.
- Taula de Treball en Xarxa de l'Ajuntament de la Jonquera
- Consell Assessor Tècnic del Consorci d'Acció Social de Catalunya
- Comissió de Treball contra l'Absentisme escolar de l'Ajuntament de Figueres
- Taula municipal de conflictivitat juvenil de l'Ajuntament de Figueres.

D'altra banda, al llarg de l'any 2014 l'Àrea de Benestar ha col·laborat en els següents projectes i programes que es recullen en la taula següent:

Taula 24: Col·laboració en projectes i programes (2014)

- Col·laboració entre l'Ajuntament de Figueres, el Consell Comarcal de l'Alt Empordà, Càritas Interparroquial de Figueres, Càritas Diocesana de Girona i Creu Roja de Figueres per a la realització del projecte Centre de Distribució d'Aliments.
- Col·laboració entre el Consell Comarcal de l'Alt Empordà i l'Associació per a la Formació Cultural per a la Gent Gran de l'Alt Empordà pel desplegament del cicle de conferències en el marc de les Aules de formació cultural de la Gent Gran a la comarca.
- Col·laboració amb la Universitat de Girona per l'acollida d'alumnes en pràctiques de Treball Social i Educació Social.
- Col·laboració amb el Departament de Justícia i l'Obra Social "la Caixa" per a la realització d'un Taller de suport psicosocial a dones víctimes de violència masclista a Figueres.
- Participació a la 2a Fira de la Gent Gran de Figueres, realitzada el 14 de juny organitzada per l'Ajuntament de la ciutat.
- Participació en el programa "Compartint taula" promogut per l'Associació Catalana de Recursos Assistencials (ACRA), l'Associació Catalana de Municipis i Comarques (ACM), la Federació de Municipis de Catalunya (FCM), i el Departament de Benestar Social i Família, amb l'objectiu de proporcionar gratuïtament àpats a persones grans amb problemàtica social i/o econòmica, aprofitant els serveis de menjador de les residències i centres de dia associats a ACRA i adherits als programa.

Finalment, l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal ha elaborat i/o participat al llarg de l'any 2014 en els estudis, investigacions, publicacions i jornades que es relacionen a continuació:

Taula 25: Col·laboració en estudis, investigacions, publicacions i jornades (2014)

- Col·laboració amb el Departament de Benestar Social i Creu Roja en la realització de la formació adreçada als cuidadors de les persones que tenen la prestació de cuidador no professional.
- Participació en diferents sessions del Cicle Formatiu d'Integració Social i d'Educació Infantil de l'Institut Ramon Muntaner de Figueres.
- Participació en el projecte d'Unificació de Procediments de Treball de les Unitats de Serveis Socials dels governs locals organitzat pel Consorci d'Acció Social de Catalunya.
- Participació en el desenvolupament i implantació de la plataforma electrònica de Gestió d'Expedients de Serveis Socials, organitzat pel Consorci d'Acció Social de Catalunya.
- Participació en el cicle de debats de prevenció i tractament de les violències familiars, organitzat pel Col·legi Oficial Psicòlegs de Catalunya amb la ponència "El mentoratge intergeneracional com a eina de suport a les famílies" (març 2014).
- Presentació del programa MentorAE a les Jornades de Solidaritat a Berga (abril 2014).
- Participació a la jornada «A l'entorn de l'alzheimer. Una mirada multidisciplinària» amb una ponència sobre la LAPAD, organitzada per l'Associació de Malalts d'Alzheimer de Figueres el dia 13 de maig.
- Participació a la Jornada "+25 anys: compartim el present, pensem el futur" organitzada per l'Associació de Professionals d'EAIAs de Catalunya (ASPEAIA), celebrada en data 21 de maig a Barcelona.
- Presentació del programa MentorAE a la Festa del Voluntariat de Figueres-Alt Empordà (maig 2014)
- Presentació del programa de l'Espai de formació per a Famílies en el marc del Congrés de Serveis Socials Bàsics, celebrat a Barcelona del 22 al 24 d'octubre de 2014.
- Presentació del programa de l'Espai de formació per a Famílies a la Sessió de Pòsters del Congreso Internacional de Infancia Maltractada, celebrat a Bilbao del 6 al 8 de novembre de 2014.
- Presentació del programa MentorAE a la trobada Europea de Mentoria social (novembre 2014)
- Organització de la Jornada tècnica «Com gestionar amb èxit el voluntariat, juntament amb la Taula Inclusió de l'Alt Empordà, la Fundació Clerch i Nicolau i l'Ajuntament de Figueres, el dia 28 de maig.
- Organització de la Festa del Voluntariat Figueres-Alt Empordà, juntament amb la Taula Inclusió de l'Alt Empordà, la Fundació Clerch i Nicolau i l'Ajuntament de Figueres, el dia 31 de maig de 2014.
- Organització de la Jornada «Mirades Plurals, la gestió de la diversitat a l'Alt Empordà en el marc del projecte europeu Labour Plus, el dia 4 de juny.
- Organització de la primera Trobada de Tallers de Memòria de l'Alt Empordà a Peralada el dia 18 de juny. L'activitat que va servir per commemorar els desè aniversari dels Tallers de memòria a la comarca, va comptar amb la participació de 450 persones.
- Organització del grup de treball de Migrants en situació de precarietat en el territori transfronterer el dia 7 de juliol.
- Organització de la 11a Jornades de formació per a professionals de llars d'infants de l'Alt Empordà sobre «Intel·ligències múltiples», el dia 22 de novembre.
- Organització de la 1a Jornada d'Apoderament i Capacitació Parental (7 hores), celebrada a Figueres en data 19 de maig de 2014.
- Acollida i organització de d'una sessió del Cicle amb Veu de Dona amb la participació d'Anna Maria Oliveda del Cellar Oliveda de Capmany, el dia 31 de maig.
- Formació interna "Dinamitzem Grups" a l'equip professional de Serveis Socials Bàsics del Consell Comarcal de l'Alt Empordà, de 8 hores de durada, duta a terme el dies 5 i 12 de novembre de 2014.
- Elaboració de l'Informe estadístic: la població estrangera a la comarca de l'Alt Empordà. Novembre 2014. Pla territorial de Ciutadania i Immigració.
- Redacció d'un article acadèmic sobre l'experiència de l'Espai de Formació per a Famílies amb el títol "Quan el treball amb famílies esdevé una oportunitat". Espai de Formació per a Famílies: una experiència de treball grupal amb famílies en risc social des de la parentalitat positiva.", pendent de publicació.

PARTICIPACIÓ EN PROJECTES EUROPEUS

Award

L'any 2014 ha estat el darrer any del projecte AWARD "Awareness Raising and Education for Development and Culture" finançat per la DG per al Desenvolupament i la Cooperació de la Comissió Europea que tenia com a finalitat la sensibilització d'actors locals i organismes europeus sobre la rellevància de la diversitat cultural i la cooperació per al desenvolupament. El mes de febrer de 2014 l'àrea de Benestar del Consell Comarcal va organitzar a Figueres la jornada de treball del projecte «*Culture and social cohesion: experiences and practices from a north/south perspective*», a la qual van assistir tots els socis. Del 25 al 27 de juny l'equip de l'àrea de Benestar del Consell Comarcal va participar en la conferència final del projecte «Culture and Development» que va tenir lloc a Brussel·les.

Labour Plus

L'any 2014 també ha estat el darrer any del projecte Labour Plus "Labour Plus Innovative Strategies for Equal Employment", en el marc del programa Interreg 4C de la Comissió Europea, que tenia com a finalitat millorar les polítiques d'ocupació i les estratègies locals per a la inclusió laboral de la població d'origen immigrant a tot Europa. En el marc d'aquest projecte l'any 2014, del qual l'àrea de Benestar del Consell Comarcal ha estat el responsable de desenvolupament de continguts, s'ha elaborat conjuntament amb la Universitat de Riga el document final del projecte [«Policy Recommendations and Guidelines for Inclusive and Sustainable Strategies and Employment Policies regarding Migrant and Roma Populations»](#).

L'equip de l'àrea de Benestar va desenvolupar al llarg de l'any 2014 la prova-pilot definida en el marc del projecte amb professionals de la intervenció social de la comarca de l'Alt Empordà, orientada a definir un recurs per a l'acompanyament dels joves en situació de risc, que ha quedat recollida en el document «*GAP! - Give me an Opportunity! Design of a social and educational service to reinforce young people's job market skills*».

En el marc d'aquest projecte l'any 2014 el Consell Comarcal també va dur a terme la transferència de la bona de pràctica de l'Ajuntament Nieuwegein «*Managing Diversity*». Fruit de la col·laboració amb aquest ajuntament holandès el 4 de juny es va realitzar la Jornada de formació «*Mirades Plurals. La gestió de la diversitat a l'Alt Empordà*», oberta als agents locals de la comarca que treballen amb població de diverses nacionalitat i orígens, orientada a reforçar la sensibilització i promoure el coneixement sobre la gestió de la diversitat intercultural a escala local des de diferents àmbits d'intervenció. Es va acompanyar aquesta formació amb l'elaboració i posterior publicació d'una publicació també titulada «*Mirades Plurals*» que tenia com a finalitat facilitar coneixement teòric i aplicat sobre la gestió de la diversitat cultural i donar a conèixer un recull d'experiències que diversos agents promouen en aquest àmbit a la comarca.

El mes de març de 2014 l'equip del projecte va acollir la visita d'estudi de dos socis al projecte comarcal Okup'Alt a Figueres i La Jonquera.

Finalment, els mes de desembre de 2014 l'equip de l'àrea de Benestar va participar en la conferència final del projecte Labour Plus «*Sharing local actions on ethnic minority participation*», organitzada a Anvers, amb dues ponències, la primera centrada en l'intercanvi de bona pràctica amb el soci de Nieuwegein sobre gestió de la diversitat i la segona presentant una visió comparada dels plans d'implementació local definits per cada soci en el marc del projecte.

SÍNTESI DADES MÉS RELLEVANTS 2014

Àrea de benestar	<ul style="list-style-type: none"> • Pressupost: 4.120.205,00 € • Personal: 65 professionals • 32 Serveis
Comarca Alt Empordà	<ul style="list-style-type: none"> • 140.399 Habitants (creixement 25,7% període 2004-2013) • 26,6% població origen estranger • 18% població major de 65 anys • 14,0% taxa d'atur (Homes 14,0%-Dones 14,1%) • 80% atur en sector serveis i construcció
Atenció Social Bàsica	<ul style="list-style-type: none"> • 9 serveis bàsics d'atenció social (SBAS) a la comarca • 10,2% població de la comarca atesa (9.805 persones) 59% dones i 41% homes • 15.595 entrevistes (12,6% entrevistes a domicili) • 18% població atesa major de 65 anys • SBAS amb proporció de població més vulnerable: Castelló d'Empúries, Sant Pere Pescador, Roses i Llançà. • Augment d'un 27% nombre expedients RMI l'any 2014 en relació 2013. • Increment de 1.203 prestacions econòmiques per urgències socials respecte 2013 • 1.285 famílies derivades al Centre de Distribució d'Aliments (CDA) de la comarca que faciliten aliments a un total de 5.215 persones.
Atenció a la Infància, Adolescència i Famílies	<ul style="list-style-type: none"> • 245 menors atesos • 25% nous expedients • 11 casos intervenció prioritària • Espai de Formació per a Famílies: 20 adults/es participant (70% dones; 30% homes) • CRAE l'Albera: 21 menors atesos • GENNEP: 47 menors atesos • Serveis socioeducatius de prevenció diürna: 64 menors atesos • SMEASA: 4 processos educatius amb joves i famílies • Motxilla pedagògica: 77 activitats ofertes; 1.650 alumnes s'hi acullen • Atenció psicològica àmbit familiar: 108 persones ateses • Projecte MentorAE: 8 nuclis de mentoratge constituïts
Atenció a la Diversitat (Pla de Ciutadania i Immigració)	<ul style="list-style-type: none"> • 981 persones ateses (55% dones, 45% homes) • 240 demandes ateses en oficina d'assessorament especialitzat en àmbit jurídic • 201 consultes de professionals • 283 mediacions (68% dones i 31% homes - Increment 32,5% relació any anterior)
Atenció a les dones	<ul style="list-style-type: none"> • 267 dones ateses, 29% menys que l'any anterior • 13 reben assessorament legal sobre violència de gènere • 10 participen en procés terapèutic grupal • 82 dones ateses pel Servei d'Atenció Psicològica • 90 dones ateses pel Servei de Resposta Urgent (23% més respecte any 2013)
Promoció autonomia i atenció dependència	<ul style="list-style-type: none"> • 156 sol·licituds de valoració de dependència • 73 unitats familiars ateses pel Servei d'Ajuda a Domicili (atenció 182 persones) • 961 llars de la comarca ateses pel servei de teleassistència domiciliària • 161 persones ateses pel Servei d'Ajudes Tècniques a Domicili • 153 famílies ateses pel Servei d'Atenció a Domicili a persones amb dependència i suport als cuidadors • 79 persones participen en grups de suport a persones cuidadores i participants • 828 persones participen en tallers de memòria i gimnàstica en 42 municipis
Espais de treball	<ul style="list-style-type: none"> • Seguiment i execució de les accions del Pla d'Inclusió i Cohesió Social de

en xarxa	<p>l'Alt Empordà (2013-2016)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Constitució de la Comissió de Seguiment i elaboració d'Informe anual de seguiment • Desenvolupament i dinamització del web: www.inclusioaltemporda.cat • Execució projectes guanyadors 1a edició Concurs Projectes Inclusió Social Alt Empordà. • Taula per a la Inclusió i la Cohesió Social de l'Alt Empordà: implementació accions del Pla previstes; elaboració tercer informe social de la comarca elaborat amb les entitats socials; Posada en funcionament del web d projectes solidaris www.entitatsaltemporda.cat; Organització Festa Voluntariat Alt Empordà; Organització de la Jornada tècnica de formació sobre voluntariat social • Consell Consultiu de la Gent Gran de l'Alt Empordà: XI Concurs de Prosa i poesia; assistència al Consell de la Gent Gran de Catalunya; col·laboració amb l'oficina de la gent gran activa del Departament de Benestar Social i Família en la preparació 7è Congrés Nacional de la Gent Gran; Trobada Casals del la Gent Gran a Vilafant. • Participació en els diversos espais de treball en xarxa de la comarca. • Col·laboració amb l'Ajuntament de Figueres, Càritas Interparroquial de Figueres, Càritas Diocesana de Girona i Creu Roja Figueres en la realització del projecte Centre de Distribució d'Aliments. • Participació en la Comissió Interdisciplinària Mixta Sociosanitària Alt Empordà (CIMSS) • Col·laboració amb les Universitat de Girona, per acollida alumnes en pràctiques de Treball Social, Educació Social i Psicologia. • Participació 2a Fira de la Gent Gran de Figueres el 14 de juny de 2014 organitzada per l'Ajuntament de la ciutat. • Presentació del Programa Espai de Formació per a Famílies en el marc del Congrés de Serveis socials bàsics i del Congreso Internacional de Infancia Maltratada.
Participació en projectes europeus	<ul style="list-style-type: none"> • Projecte Labour Plus (Interreg VIC de la Comissió Europea) • Projecte Award (DG per al Desenvolupament i Cooperació de la Comissió Europea)